

310871 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 ఏ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 23-వ తేది బుధవారము
శ్రీ రక్తాక్షీనామ సంవత్సరము, చైత్రమాస శుక్ల చతుర్థి ర.

No. 19
సంచిక ౧౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవంతిది

శిలన్మల మాన్యును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెనుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును కురదనుతొలగించును.

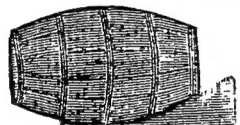

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
ముదలి కష్టపాదములను తొలగించి దేహమున
కాలోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతి ముంబు నుండదగినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి మదరాసు.

తొట్టిస్నానము చేయు తొట్టు, పీపాలు

లూ, యస్, కుమరీగారి కాశ్త్రప్రకారం 80 గాలనుల నీళ్లు పట్టునట్లు చేయబడిన తొట్టి 1-కి ఖరీదు రు 5-0-0 తొట్టి
1-కి అడ్డాన్యుముగారు రు 2-0-0 లు పంపించవలెను. రయిలవ్వును పోపు విలాసము వివరముగా వ్రాయవలెను. మావద్ద
యింకా నీళ్లు కలుకు సారాయికి వుపయోగించు 20 గాలనుల మొదలుకొని 60 గాలనులవరకు పట్టునట్టి అన్ని మైజాలపీపాలు
స్థావరలో సిద్ధముగాయున్నవి. మైజాలకు ధరలకు యాక్రిందవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

రాంజీదాసు, 82 చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

ఒక నాణెమాకు అర్ధరునిచ్చి మా నాణ్యమును తెలుసుకొన కోరెదము

శ్రీయు కిం త ము నం దు ధ రిం చు

చేయిను అడ్డిగె

6 నె-13 నెలవరకు చేయవచ్చును మజూరి చేదారం సహా
రు. 10-15 వరకు గలదు.

మిమేషన్ వతకములు

ధర రు. 30-50 వరకు గలదు.

172, పుట్టుగలఅందమైన క్యాటలాగు ధర రు. 1-0-0.

ఉమిడి రామన్న శెట్టి, గుం. స్నామిశెట్టి కంపెనీ.

నగలవర్తకులు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు

రత్న పురుషలేవ్యం

కుక్క కన్నము తప్పుక తగ్గించు. బలహీనతపోగొట్టి, బల
ము కలిగించును. కుక్క మేహమువల్ల కచ్చినదగు, మూత రోగము
లు కూడా యీమందువల్ల తగ్గును. గుళివ్యాధులవలన చెడినరక్త
మును బాగుపరచును. శ్రీ ౪ 8-4-౪౪.

శగ లేవ్యం

ఏకాంతిశగైన తగ్గించు అశుభతమందు. కథ్యములేదు.
చక్క డ 1-8-0 ౪౪.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం- గోదావరిజిల్లా.

(ఉచితము)

1924-1925 సంవత్సరముకు

క్యాలెండరు

స్వాతంత్ర్యదినములను సరియైన అడ్డను వెం
టనే వ్రాయుడు. డి. యల్. శాస్త్రి & కో,
12, తంబు శెట్టివీధి మదరాసు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

19-4-24 తేది శనివారమునుండి 25-4-24 తేది శుక్ర
వారమువరకు చెడుసార్లు సాయంత్రము 6-15 నిమిషమున రాత్రి
9-30 గంటలకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 2-15
గంటలకును యూనివర్సల్స్ స్క్రీముంగు సీరియల్ ది
ఈగిల్స్ టాలన్స్ మిక్సిడ్ భయంకర, ధైర్య,
కృత్యములు ప్రాణముతీయుట,
ప్రాణముపోవుట మొదలగునవిగల అధ్యాయము. డ్రెడ్ థామ్
సన్ & ఆన్ లిటిల్ ప్రధానపాత్రలను ధరించిరి. ఉపకథలు
1, 2, 3, మొదటివానిము 6 భాగములు యూనివర్సల్స్
గ్రేట్ బ్యాంకు సినిమా ది లెవర్ ఫువర్స్ ఇంటర్ నేషనల్
స్టూడు య్ కామిక్ మ్యాడ్ మాపబడును.

శుభవార్త

శర్మ - రి "రా. వి. పన్ను" బట్టి - స. పుక్రమము"ను
పుక్రమము - స. వి. పన్ను, బట్టి - పుక్రమము, వక్రము,
దిశావళి - పన్ను, నాణెకి 50 లాభము నొందు
పన్ను. రి. పన్ను - పన్ను - పన్ను, పన్ను - పన్ను
ముఖ్యముగా - పన్ను - పన్ను - పన్ను, పన్ను - పన్ను
పన్ను - పన్ను - పన్ను - పన్ను - పన్ను - పన్ను
పన్ను - పన్ను - పన్ను - పన్ను - పన్ను - పన్ను

ఇంద్ర జాల మహేంద్ర జాలము

ఈ ఆహ్వానములలో జరగజే గారడి, యోగదృష్టి
మానసాభివృద్ధి, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రాశాస్త్రము,
భూతవైద్యము, యాత్రికములు, అమెరికావారి చీట్లపేక తమా
షాలు విచిత్ర వినోదకర్మము గలవు. ఇం తే గా క మనుష్యుని
మానముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో
గమనించుట శరీరములేని తలకాయచేతి మాంసలాడించుట
భూమిపైన గజముయెక్కిన గాలిలో మనుష్యుని నిధారముగా
నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ
ములు చదివిన అత్యుత్తముగా మేజర్ చేయగలసిన గ్యారంటీ
యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల 4-0-0 లు (211:88.6
పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా)

గుంటూరు ఆంధ్రదేశ కళావంతుల సంస్కరణ సభ

అవ్వన సంఘాధ్యక్షి, అధ్యక్షకోవన్యాసములు

ఈ నెల 19 న తేదీని గుంటూరులో ప్రారంభమగుట

స్వాగతకోవన్యాసము

యస్. ఆంజనేయులు బి. ఎ., బి. యల్., గారు ఆర్థికభారము వహించి, దేశోద్ధానము గుర్తించి, స్వస్థమైన మరియు దైవసేవ కన్న సంఘసేవ ప్రాముఖ్యతను గుర్తుచేసి, తలచి, లోకోపకారము చేసినట్లేదని, ఈ సంఘ సంస్కరణ ద్వారా మానవకోటి ముక్తిగలదని ప్రాపించి, స్వత్రము నిగ్రహించి, ఈ సభను జయప్రదముగా గావించి, తన మానవత్వము సాగకపరుచుకో నిశ్చయించి, మాయను పూర్ణానుగ్రహముంచి, మా విజృంభితులగు గౌరవముచి, ఈ కార్యమును సేవే దయచేసినందులకు వారికి మహా ఉత్సాహపూరితములగు మరియు విశ్వాసపాత్రములగు నమస్కృతులైనందుచున్నాను.

ఈ సంఘ సంస్కరణ సభయందు విశ్వాస ముంచి, సంస్కరణప్రియులై తమ శ్రమను ఆంధ్రముగా మార్చుకొని, ఈసభకు దయచేసినందులకు తమ కందరికి వందనము లాచరించుచున్నాను.

మహారాజేశ్వరి గుడిసేన వెంకటసుబ్బయ్యగారు ఈ సభను జరుపదలందుటకు కంఠము కట్టుకొనిన గుంటూరువాసులకు, నాకును, యెక్కువ తోడ్పడి మటువరాని మేలుకలిగించుటలో వీరు పడిన శ్రమలు కడు క్లామాపాత్రము లగుటయే గాక నమస్కారార్హతగా డెందున్నదని చెప్పక తప్పదు.

గుంటూరు వాస్తవ్యులందరు సంస్కరణాభిలాషులై కష్టమనక, ఈసభను జయప్రదముగ జరిగింపగలదులకు చేసిన ప్రయత్నములకు ఆర్థికానర్హత సెంచక నామందు యెక్కువ నిగహించి నన్ను ఈపదవి కెన్నుకొని నందులకు వీరిచర్య కడు ప్రశంసనీయమగుటయేగాక వందనార్హతను పొందుచున్నది.

ఈ సభను సేవసమావేశముతో అంత మొందింపక సంస్కరణాభిలాషులందరు సభ్యులయి యుక్తమనట్లుగా కార్యనిర్వాహకలను యెన్నుకొని యీక్రింద నమోదుచేసిన లోపములను మరియు తదాభిమానులు నూచించు యితర లోపములను తగు సవరణగునంతవరకు యీసభ కొంతకాలము జరుగునట్లు యేర్పాటులు చేయకొరచున్నాను. బ్రాంచి ఆఫీసులు వీలైనన్ని చోట్ల యేర్పాటుచేయవలెను. ఈసభ జరిగించగలందుల కొంత మూలధనము చేర్చవలెను.

(ఎ) వేళ్ళలు, వెలయాండ్ర, కుటలులు, సానులు, దేవదాసీలు, కడుపుపుత్తిచే జీవించువారు, బోగంవాండ్రు అను మొదలుగా గల యిత్యాది కడుపాపములను స్త్రీ వాచకనామములతో ఒక కుటలము యేర్పరచి, బాల, బాలికలు, సంసారస్త్రీలు, పురుషులు, యీ కుటలములలో వారుగా యెన్నబడ్డవలెనను కిడిన (కళావంతులు - బోగంవాండ్రు) మొదలుగా గల నీచనామములతో పిలుచుట, పిలువబడుట గలననిచిన నిజమయిన మానవత్వభావము గలిగిన ప్రతివ్యక్తియు మానవకోటిని యిట్లు పరాభించుటకుగలది కంట తడిపెట్టకపోడు. ఇట్టి నీచవృత్తులు ఆచారముగాగల నొక తెగ లేక కుటలములందుట మతమునకు తలవంతులుగా లేకపోతేను. ఇంతకాలము నుండి మతమంత కళంకసహితముతో నెట్లునగించియున్నదో చెప్పకు కడునాశ్చర్యము. ఇది మతలోపమని చెప్పక తప్పదు. నుతను ఈ కళంకమును సహించిన సహించనిండు! అర్థము లేక కేవలము దయాహీనమయిన ఆక్రమముతో కొంత మానవకోటిని ఈకుటలు వాడలని పిలువబడుటయేవ్యక్తియు అంగీకరింపజాలను. అంగీకరించుట కేవల మమానవము గనక సభవారు మరియొక పేరును ఆలోచించి ఈసభ అంగీకారమునకు పెట్టికొరచున్నాను. అంగీకార మొడిసిననామము పాఠశాలలో విద్యనభ్యసించు బాల బాలికలకును యావత్తులకు పురుషులకు వర్తించునట్లుగా గవర్న మెంటు ఆర్డరుపొంది, వేశ్యావృత్తిలో నుండి స్త్రీలను తప్ప నురెవరినిగాని యేకారణవలనైన ప్రాణములతో బిల్లము గొప్పొత్తుకు పాత్రతెంచు నేరముగా భావించుటకు తగిన యేర్పాటు చేయవలెను.

(బి) మనము ప్రతిపూర వివాహములు ప్రోత్సహించుచు కడునీచమగు పద్ధతులను లోకాభిప్రాయమగుటయేగాక వీర

బాలికల వివాహములు జరుగుటలో గొప్ప ఆటంకములుగా వున్న కట్టుము లాచరము పూర్తిగా నిరసించుచుండవలెను.

(సి) వివాహములలో వేళ్ళలను ఆటపాటులకు ఆహ్వానము చేయు నాచారము వీరివృత్తి నీచత్వముకన్న నీచతరమని నెల్లడి చేసి వీరిని వివాహములకు ఆహ్వానముచేయుట, మాత్రు, దేశ ద్రోహకరములగు పనులుగా పరిగణింపబడుటకు యెట్టి ఆక్షేపణ లుండజాలదని, సహేతుకముగా నెల్లడి చేయుచుండవలెను.

(డి) ప్రతివ్యక్తిచేతను ప్రతి మతముచేతను కడునీచముగా పరిగణింపబడు వ్యభిచారవృత్తిని ఆచారముగా గలిగిన అపవిత్రులయిన స్త్రీలను, స్త్రీ పాతివ్రత్యమహత్వమును బోధించు హిందూమత దేవస్థానములు ఆటపాటుల నిమిత్తము వీరిని ఆహ్వానముచేసి అపవిత్రము లగుటయేగాక సదరు దుర్వృత్తులను ప్రోత్సహముచేసి దేశమునకు కొంత అపకారమును కలుగజేయుచున్నది గనుక దేవస్థానపు నాకరిని మగవారినిమాత్రముంచి ఆడవారిని నిలిపివేయుటకు తగిన యేర్పాటులు చేయవలయును.

(ఇ) కేవలము అజ్ఞానములతోను బాల్యములో నన్ను, బాలికలకు బాల్యవివాహము జరిగించుటచే, విరంతువులయిన కతన వారియందు భూతదయాపశ్చాత్తాపముతో, వారు తిరుగా నీతి బాహ్యముననవ్యభిచారవృత్తియందే దుండ్రుండగలదులకు న్ను, వారిజన్మ దుఃఖభాజనము గానండ నుండగలదులకున్న, వారికి విరంతువివాహములు జరిగించినమాదిరిగా వేశ్యలు తమ నీచవృత్తులను గుంచి పశ్చాత్తాపపడి వారివృత్తులు బాత్తుగా మారివేసి వివాహములు కొరవపుట జరిగించుకొనుటకు తగిన అపకార మివ్వవలెను. అట్టి వివాహములు బాగా అమలులోనికి వచ్చునంతవరకు ఈ సభయే జరిగించుచుండవలెను.

(ఎఫ్) ఆటపాటులలో స్త్రీలను తోడ్పడుపురుషులు నామకహా వివాహము జేసికొని వారు వారిచే ఆస్వాధీనులై వైవాదికతులై తమ ఆగ్నిసాక్షిగా వివాహముచేసికొనిన తమ భార్యలను జ్ఞాపకమువచ్చినపుడు మాత్రము బానిసలుగాచూచుచు, స్త్రీ పోషణకు కాకు లగుచున్నారు గనక, వీరు యితర వృత్తుల నవలంబించునంతవరకు వీరికి వివాహములు జరుగుట నిరత్యాహము చేయవలెను.

(జి) ఈసభవారి ఆధిపత్యముక్రింద సభవారు ప్రోగుచేసి నడబుద్ధితో ముఖ్యముగా (ఇ. యఫ్.) వైరంతుకలములలో కనుబరచిన వారినిమిత్తము నొకవృత్తిపాఠశాలను యేర్పాటుచేయవలయును.

(హెచ్) వెంపుళ్లను బాత్తుగా నిరసించుచుండవలెను. అధ్యక్షకోవన్యాసము

బల్లారి హైకోర్టు కలీలు యస్. ఆంజనేయులు, బి. యల్. బి. యల్. గారి అధ్యక్షకోవన్యాసమునం దీక్రింది భాగములు ముద్రితములు:—

కళావంతులకుల మెప్పు డేదీతిగా పుట్టినదని చర్చించుట వాచక్యము. శాస్త్రములలో నాధారముల వెదకుట సహిత మనవలయును. సంఘక్షేమమేకదా యన్ని శాస్త్రముల ముఖ్యోద్దేశ్యము? అన్ని శాస్త్రములను నీమూలములయందు ననుసరించియే చేయబడియున్నవి. విశేషజనులకు విశేషముఖము నిచ్చుకార్యమే నీతిసమృద్ధిమని శాస్త్రవేత్తలందరంగీకరించిరి కా దీని ననుసరించియే రాజ్యాంగవట్టుములను జేయబడినవి బ్రహ్మక్షత్రియ వైశ్య కూడ్రులను చతుర్వర్ణములవా రీనీతిప్రకారమే యేర్పడిరి. బ్రాహ్మణులను జ్ఞానముసంపాదించి యితరులకు బోధజేయువారు, క్షత్రియులను సంఘమును నాయకపాఠాలై కాపాడువారు, వైశ్యులు వాణిజ్యశాస్త్రనిపుణులై వ్యాపారము చేయువారు, మరియు కూడ్రులను వ్యవసాయము మొదలగు నితర వృత్తులను జేయువారు. ఈనాలుగువృత్తులవారున్నగదా సంఘము బాగు పడును. వృత్తుల ననుసరించి యేర్పడిన నీ చతుర్వర్ణములు కులములుగామారి తుడికపట్టిక నాయావృత్తుల ననుసరించి యనేక పేల కులములుగా పరిణమించినవి. ఆయాకులమువారి యోగ్యతలనుసరించి మర్యాద లేర్పడెను, క్రమక్రమమున యోగ్యతను పొందిండుకట్టపై పట్టుకనండియే మర్యాదనుకొరచు వచ్చిరి.

ఇట్టిమర్యాదనిచ్చుట జ్ఞానాంధకారంబున నుండుజనులకు సాధ్యమేకాని జ్ఞానలవమున్నవారికి వీలుండదు కదా. మన బ్రాహ్మణేతరసంఘ మి కారణముననే యేర్పడినదని నాకు దొచుచున్నది. ఈ భేదములనుండి పరస్పరానురాగము శూన్యమై పరస్పరవైషమ్య మభివృద్ధియై యొకవైత్యములేక యున్నాము కదా. సర్వసహాదరభావ మెంతెంత వృద్ధిచుకునో యంతంత సంఘము బలపడును. ఈభావమును వృద్ధిచేయుట ప్రముఖులయినవారి కర్తవ్యము. కులభేదముపోగొట్టు సంఘసంస్కరణమే పరస్పరవైషమ్యమును రోగమునకు మందు. స్వరాజ్యము కావలయునని యిందేయూడేకేవలందలును మొఱపెట్టుచున్నారు. దా. సంఘసంస్కరణ లేనియెడ స్వరాజ్యమువచ్చినను సెమ్మది యుండదని తోచుచున్నది. కాన రాజ్యాంగసంస్కరణమును నిజముగాగోరు వైద్యులందలును సంఘసంస్కరణజేయ నుద్యుక్తులు గావలయు. మనసంఘమునకు దుర్బలము గలుగజేయు రెండుకులము లున్నవి. పంచమకుల మొకటి. రెండవది కళావంతుల కులము. ఈరెండును స్వసహాదరభావమే నీతిబీజమని ఘోషించెదధర్మశాస్త్రము లన్నిటికి బ్రత్యక్షవిరోధములుగా నున్నవి.

ధర్మశాస్త్రముల సారమునంతయు నీ చిన్నకోకములలో నిమిడింపబడి యున్నది. “మాతృవత్సరదారాణి పరద్రవ్యా నిలోష్ఠవత్! ఆత్మవత్సర్యభూతాని యావశ్యతినవశ్యతీ” అనగా పరస్త్రీల నందఱిని మాతృ భావముతోను, పరద్రవ్యము దుమ్ములైన సర్వప్రాణులను తనవలెను నెవరు భావించుటో వారే పరబ్రహ్మతత్వపాటింగిన జ్ఞానులు. ఇందులో మూడు నడకడిక ధర్మములు చెప్పబడి యున్నవి. స్త్రీయశా నిర్బంధము. ధనాశా నిర్బంధము. స్వసహాదరభావము కలిగియుండుట. పంచమకుల మననది వైకనిన మూడవ తత్వమునకు విరోధించి యున్నది. వారి నంత్యజులుగా భావించి మానవాధములుగా జూచుచున్నాము గదా. ఇట్లు వారిని జూచుటవైషమ్యమును దప్పక గలిగింపదా? జేవునిని సర్వముడని భావింపదా? ఇట్టి భావమున కీయంత్యజులము సోధము కాదా? నీతి యొకటి కార్యము మతోకటయిన హిందువులకు గౌరవముండునా? హిందూసంఘాలోగ్యము నాశముచేయు నీ కులమును మార్పునరకు సంఘమెన్నటికి బలపడుదుకదా. అనేకస్థలములలో బాధలనోర్వలేక యీకులమువారు క్రైస్తవమత వలంబించుట కెల్లరకువిదితమే. ఆభేదగుణమును సాటించు హిందూమతము భేదగుణము సాటించుచున్న దని క్రైస్తవులు వాక్రుచ్చి చెప్పుచున్నందుకు నిదర్శనముగా నీకులమును జూపుచున్నార.

రెండవది కళావంతుల కులము. ఈకులము పంచమకులమునకంటె నధమతరగతికి జేరినదని చెప్పవచ్చును. అంత్యజులు దేవసాక్షిగా నస్పృశ్యులయిన నీకులమువారు నీతిశాస్త్ర ప్రకార మస్పృశీయులే కదా. ఈకులము నీతియభిప్రాయమునకే విరోధమై దున్నీతిని బ్రచురింపజేయునది గాన దీనినుండి హిందూమతమునకే యగౌరవము గలిగియున్నది. మనోనిగ్రహమే యింపరసాధనమని బోధించు హిందూమత మి కులము హితమని యంగీకరించుట విరోధమయినది కదా. వైశ్లోకములో జెప్పిన మొదటి నీతి నీకులము నాశముచేయుచున్నది. కాన నీరెండుకులములెంత త్వరలో నశించి మారిపోవునో యంత దేశమునకు క్షేమముగా నుండును.

వేశ్యలయొక్క ప్రకృతపుస్థితి జూచినను వీరివృత్తి మారవలసియున్నది. ఆంగ్లేయవిద్యను బాగుగ డిగ్రీస నితర కులమువారందరు వేశ్యలనిచున్నమై తమ యభిప్రాయముల మార్పుచున్నారు. వేశ్యలను బూర్వమువలె నాదరించుటవృత్తపడదు. వేశ్యాసంబంధ మనుదితము కాదను నభిప్రాయము మారుచున్నది. వేశ్య లిండ్లకు బోవుటయును వారి యాటలం జూచుటయును మిగుల నయ్యుష్థితికి వచ్చుచున్నది. వారిండ్లనుండి మాంగళ్యము తెచ్చు పద్ధతి సహితము నిలిచిపోవుచున్నది. నేవాలయములోని దాసీ సేవమాత్రము యథాతీతిగా నున్నది. ఈకారణములనుండి వీరి యాదాయము చాలావగి హీనపడకు వచ్చుచున్నది. వీరికి ఖర్చులు మెండు. ఆదాయము తక్కువ. సంసారము రుపుపెట్టు? ఇంత యేకాక హీనక్రయమునకే దేహము నమ్ముకొని యెట్టివారి సహవాసములనయినకేసి పడరాని బాధలబడుచున్నారు. వీరి దురవస్థ నిట్టదని చెప్పటసాధ్యముకాదు. ఇదికాక వేశ్యాకులములో వారికి గలధర్మకట్టులు నశించినవి. వ్యభిచారవృత్తి జరుపు స్త్రీలందును వేశ్యలని పిలువక బడుచున్నారు. ఇట్టినితీతి నీకులమువారు తమబాల్యము శాంగ్లేషు పాఠశాలకుం బంపుచున్నారు. ఆంగ్లేయవిద్య గొంచెము శిల్పనారికిగూడ వ్యభిచారవృత్తి జరుపువారిచేన నసహ్యత గలిగి వాతీతో నుండ నిష్టపడరు. కాన నేరితిజూచినను నీవృత్తి యెంత త్వరలోమారిన నంత నీకులమువారిని సంఘమునకును క్షేమమగును.

పైపూర్వులు కావలయునని యావలయుపూరక తీర్మానములచేసి యితరభవములలోని పెద్దల సహాయముగోరి వదలక పాటుపడుచు వచ్చియుండల పైయుద్దేశ్యములు నెరవేరవలయు కెంతమాత్రము సందియము లేదు.

మహాత్ముని విడుదల

అంతర్జాతీయ ఖి ప్రాయము

(అమృతబారుపత్రికయొక్క అమెరికా విలేజుకు ఆ పత్రికకు నాపింగుతునకరమునండి మార్చి 7 న తేదీన ఇట్లు వ్రాసిరి.)

మహాత్ముడు విడిదలయ్యెనందుకు భగవంతుడు మనము కడిగించుచున్నాను. ఈ శుభవార్తనుగానే మాకాశ్చర్యము కలిగెను. మహాత్ముని నిర్బంధమునందును విధానము సంపూర్ణముగ నిష్ఫలమై మహాత్ముడు కారాగృహమున మరణించిన బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకే మోసమువాటిల్లునని స్పష్టమైనప్పుడు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిపని చేసిరి.

మహాత్ముని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు విడుదలచేయుటకు అంతర్జాతీయ పబ్లిసిటీ ప్రాయమే ముఖ్య కారణమని చెప్పవలసియున్నది. ప్రపంచమునం దంతయు ఇట్టి సజ్జీప్రాయము ఏర్పడటకు మహాత్ముని నూతన సిద్ధాంతముల అదర్శములే కారణము. అంగ్లేయులలో కనల్ టెడ్లెవుడ్, డెనహూర్, ఆండ్రూసువంటివారు మహాత్ముని మహాత్మ్యమును చాటుచుండిరి. మహాత్ముని నాయకత్వమున ప్రారంభించబడిన బ్రిటిషు నక్కువుల బ్రిటిషు హక్కులను, బ్రిటిషు వారికి ప్రియమైన ఆర్థిక విధులను అడ్డుతనాయకత్వమును అఖండముగ పలకుటచేసి వారు కొంత హక్కు పొందిరి. అయినను ఇతరజాతీయులు మహాత్ముని గమనించినవిధమున బ్రిటిషువారు గమనింపలేదు.

1922 సంవత్సరము జూలై నెలలో అమెరికా కార్మిక సాంఘిక సమావేశము జరిగెను. ఈ సమావేశమునందు 50 అక్షులమంది సభ్యులు చేరియున్నారు. అమహాభయము గాంధీ మహాత్ముని విడుదల కొరవలయునని తారకనాథ దాసుగారు పాడించిరి. ఇంగ్లాండునుండి వచ్చిన ప్రతినిధులు ఈ ఉపపాదనమును ఆశీర్వదించిరి.

మహాత్ముని సిద్ధాంతముల వ్యాప్తి

నిరంకుశ విధానములకు లోబడినదేశములు మహాత్ముని ఒక ప్రవక్తగా భావించిరి. ఈజిప్టులో జగల్ గారు మహాత్ముని విధానమును అవలంబించెను.

పర్షియా, ఆరేబియా, ఈర్మి, మున్నగు మహమ్మదీయ రాష్ట్రములందు మహాత్ముడు మహమ్మదీయమతమునకును ఇలా భతునకును గొప్పవిశ్రాంతిని గొలిపించుటచేసెను. గాంధీయమహాత్ముని విడుదల కోరుటకు అర్థశతాబ్దమునం దెన్నియోసభలు జరిగెను. జావా ఫిలిప్పైనుదీపులు, చైనా జపానులందు మహాత్ముని కార్యక్రమము నెరుగనివారుండరు. ఫిలిప్పైను దీవులందునది స్వతంత్రత్రైత్యమువారు తమ గర్వరసనలను గాని ప్రతిఘటించుటకై ఆ సహాయాద్య ము కార్యక్రమము నవలంబించిరి. చైనావారి బహిష్కరణోద్యమములకు మహాత్ముని సిద్ధాంతములే మూలాధారము. మధ్య అమెరికా, మెక్సికోలందును మహాత్ముని విషయమై ఎల్లగు తెలియును. మహాత్మునిగురించియు అతని ఉద్దేశమును గురించియు ఒక చిన్నపుస్తకము నచ్చుత్తించి మెక్సికో ప్రభుత్వమువారు ఉపాధ్యక్షులు కందరకును పంచివేసిరి.

మహాత్ముడు మాన్యులలో ఉత్తముడనియు అగ్రగణ్యుడనియు చెబుచు మహాత్ముని గురించి పుస్తకములు వ్రాసిరి. కాంతియుతమగు నూతనయుగోదయమును సూచించు శక్తి పురుషునిగ అమెరికాలో అతడు మహాత్ముని పరిగణించిరి. ఈ ప్రపంచమునందు సాక్షాతు ప్రస్తుత మహాత్ముడు జీవితము నడపుచున్నాడని స్పష్టమై జోషి గారుచెప్పి క్రైస్తవులందును ప్రబోధము కలుగజేసిరి. హిస్స మహాత్ముని అమెరికానుండి పర్యటన మొనర్చుచు మహాత్ముని అద్భుతవర్ణన కొంతవరకు తెలియెను. తారకనాథదాసు, సయ్యద్ హుస్సేను, మిస్ బ్రాంట్ వాట్సుగారు తమ ఉపన్యాసములందు మహాత్ముని సిద్ధాంతములను వ్యాపింపజేసిరి.

ప్రతినిధుల

ప్రపంచమున కాంతిని అపేక్షించునాందలకును మహాత్ముడు అదర్శప్రాయమయ్యెను. ప్రాన్సువారు రూసు ఆక్రమించినపుడు జర్మనులు గాంధీయమహాత్ముని విధాన మవలంబించినపుడు “జర్మను గాంధీకావలయునను సుప్రసిద్ధుడు సంపాదకీయవ్యాసమును న్యూ న్యూస్ నేమను పత్రిక ప్రకటించెను. కోపెనుగంటుగారు మహాత్ముని విషయమై కొన్ని వ్యాసములను వ్రాసి ఆతనికి క్రి అన్ని దిక్కులు వ్యాపించుట్లు చేసిరి. ఈ వ్యాసములే ఇంగ్లీషునందు తర్జుమాచేయబడి సెంచరి మాగజీనునందు ప్రకటింపబడెను. తారకనాథదాసుగారు హరి

దాసు మజుందారుగార్లు పుస్తకములు హుస్సేనుగారు ప్రకటించిన మహాత్ముని యంగుఁబడియా వ్యాసములు ప్రబలిస్తాయను ప్రబలుచుటకు కారణములు.

స్త్రీలు మహాత్ముని విడుదల కోరుట

కాని మహాత్ముని విడుదల ప్రథమమున స్త్రీలు కోరిరి. 1922 సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెలలో స్త్రీల అంతర్జాతీయ కాంతిస్వాతంత్ర్యసమితి సమావేశము డ్రెస్ డెన్ నగరములో జరిగెను. మహాత్ముని ఇతర రాజకీయ కైపిలను ఎత్తవరకు అంగికరించుట చేయవలయునని ఈ సభయందు తీర్మానింపబడెను.

ప్రపంచమునందలి అన్ని దేశముల పౌరులకును అన్యోన్యము మైత్రిని వృద్ధిచేయుటకై ఏర్పరుపబడిన సమితివారి మహాసభయందు మహాత్ముని విడుదలగురించి భారతదేశపు ప్రతినిధి యగు తారకనాథదాసుగారు రోక గొప్ప ఉపన్యాస మొనగిరి. ఈ విషయమై ఫిలడల్ఫియా పబ్లికేషన్లకు ఆను వార్తాపత్రిక ఈక్రింది విధమున వ్రాసెను:—

“భారతదేశపు ప్రతినిధి యగు తారకనాథ దాసుగారు భారతదేశమున నిరంకుశ విధానము అడ్డులేక కొనసాగుచున్నదని చెప్పి క్రైస్తవ సిద్ధాంతములు ప్రపంచమున అంతరించెనని ప్రశ్నించెను. గాంధీయమహాత్ముని జీవితము క్రీస్తుజీవితమునకు సాటిగనన్నది. ఇట్టి మహాపురుషుడు కారాగృహమున మరణించుటను ప్రపంచమునందలి క్రైస్తవులు చేతులుకట్టుకొని చూచుచు సహించెదరా అని దాసుగారు ప్రశ్నించిరి.”

నోబెల్ కాంతి బహుమానమును పొందిన డాక్టరు నాస్సెనుగారు అమెరికాకు వచ్చినపుడు తారకనాథ దాసుగారి ప్రయత్నములవల్ల గాంధీయమహాత్ముని విషయము కెన్యా సభ్యుల ప్రాముఖ్యమునకు లేచెనను. డాక్టరు నాస్సెనుగారు అధికమగు పలుకుబడి గలవారు. ఈ విషయమై తాను స్వయముగ శ్రద్ధ వహించి పరిచేయుటకు అంగీకరించిరి.

మహాత్ముని నోబెల్ కాంతి బహుమానము ఇప్పించుటకు కొంత ప్రయత్నములు జరిగెను. కొన్ని పత్రిక లీ విషయమై సంపాదకీయ వ్యాసములు వ్రాసెను.

మహాత్ముడు కారాగారమున మరణించునా?

తారకనాథ దాసుగారి క్రిందిలేఖను వార్తాపత్రికల యందు ప్రకటించిరి.

గాంధీయమహాత్ముని ఆరోగ్యము మిగుల అసంతృప్తి కరముగ నున్నదని భారతదేశమునండి నాకు జాబులు వచ్చినవి. వారివల్ల నూరుపాములకుడ తూగుటలేదు. వారు సంతోషముగ నున్నను దీర్ఘ కాల కారాగృహవాసము ఆరోగ్యమును ప్రీణింప జేయుచున్నది మహాత్ముని ఆహింసా సూత్రము నూతన సిద్ధాంతములను గొలిపించు మహా రీషముమై కొంత శ్రద్ధ పుచ్చుకొని వాణివిడుదలకై పాటుబడుట యుచితమని అంతర్జాతీయ ప్రజాభిప్రాయము ఒకంతమైనగాని ప్రభుత్వమువారు గాంధీ గారిని విడుదలచేయరని తోచుచున్నది.

ఆధ్యాత్మిక విషయముల దు క్రైస్తవ సభలకై ట్టి ఆభిరుచి లేనట్లు తోచుచున్నది. అంతర్జాతీయ క్రైస్తవ సభల సభ్యులను చేరిన షెర్ వుడ్ పిట్టిగారు, ‘మహాత్ముని జీవితము ఏను క్రీస్తుజీవితముతో పోలుచున్నది’ అని చెప్పిరి. ఈ మాటలను క్రైస్తవ ప్రభుత్వమువారు పోషించుటలేదు. ఇట్టి మహాపురుషుడు కారాగృహమున కృంధించుచుండటము క్రైస్తవుల దేశములు సహించుచున్నవి. ఇట్టి పరిస్థితులలో భారతదేశమునందలి క్రైస్తవులు మహాత్ముని విడుదల కోరిందులకు గర్వపడుచున్నాను. కావున క్రైస్తవ సిద్ధాంతములు ప్రపంచమునందు వ్యాపింపవలయునను ఉత్సాహము గలవారు గాంధీయమహాత్ముని విడుదలమహిమను పాటుపడవలెను.

గాంధీగారు కారాగృహమున మరణించకూడదు. మరణమనికొని కింమకైనా భీతిలేదు. అసాధారణముగ నున్నదనిగాని కష్టముగ నున్నదనిగాని వారు చెప్పటలేదు. కాని ప్రపంచక్షేమమునకు మహాత్ముని ప్రాణము అమూల్యమైనది.

ఇట్లు

తారకనాథదాసు

అదిమొదలు అనేక సంఘములు సభలు గావించి మహాత్ముని విడుదలకోరుచు తీర్మానముల గావించి రామ్మె ముక్తవాల్లుగారికి తంతిద్వారా తెలియెను. ఒక ప్రతి ఈ దిగున ప్రకటింపబడినది.

ప్రధానామాత్యులగు రామ్మె ముక్తవాల్లుగారికి ఆయాగ్ర. అసహాయోద్యమ నేరముక్రింద ప్రస్తుతము కారాగృహమునందు గాంధీయమహాత్ముని విడుదల చేయవలయునని ఈ దిగున సంకేతముచేసిన మేము మిమ్ములను కోరుచున్నాము.

గాంధీ పూజా నిధి

దుర్గిరాలలో వసూలు

శ్రీ గాంధీ సేవకై రైతుమిల్లు కంపెనీవారు	రూ 100-0-0
నిమ్మగడ్డ సంగయ్య అందుకొక వారు	37-0-0
జువాల సుబ్బు వ్యాకం వెనీవారు	37-0-0
భీమేశ్వర్ ప్రకాశ్ లాల్ కంపెనీవారు	37-0-0
కంభం వారి బిమ్మయ్య కంపెనీవారు	27-0-0
లక సీతారావు వ్యాకంపెనీవారు	27-0-0
చంద్రవోల వాగవాయి, చుండూరు రావళ్ళయ్య వ్యాకంపెనీవారు	27-0-0
బండ్రుమాడి పరంధామయ్యగారు	17-0-0
వెంగళ వీరయ్యగారు	17-0-0
చింతమనేని భవయ్యగారు	10-0-0
జువాల రామయ్య నరసింహంగార్ల కంపెనీ	10-0-0
కన్నెగంటి వెంకటేశంగారి కంపెనీ	10-0-0
ఉన్నం సామయ్యలవారు	10-0-0
చింతమనేని రాం వెంకయ్యగారు	10-0-0
వెంగళ వీరయ్యగారు	5-0-0
దివాకరుణి కుటుంబశాస్త్రిగారు	7-0-0
బోడెపూడి నరసింహంగారు	7-0-0
జంపాల కృష్ణ పిచ్చయ్యగారు	7-0-0
మెడలమి హనుద్రంగారావుగారు	7-0-0
గుడూరు కృష్ణయ్యగారు	7-0-0
వల్లూరు లింగయ్యగారు	7-0-0
వెంగళ వెంకటసుబ్బయ్యగారు	5-0-0
చుండూరు అంజనేయ సోదరులు	10-0-0
చుండూరు నాగపున్నయ్యగారు	10-0-0
చుండూరు బ్రహ్మపున్నయ్యగారు	10-0-0
కొందరు దేశభక్తులు	12-5-0
	రూ 350-5-0

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము - ఏలూరు

* * * *

గాంధీ పూజా నిధి చందాలు

ఈ నెలలో శ్రీయంత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు అయ్యజేపర్ కాశీశ్వరరావు పంతులుగారు వర్తరాలు యాజ్ఞిలాలో పర్యటన మొనర్చిన కాలములో మహాత్ముని పూజా నిధి కొనసంగిన విరాళములను వసూలుచేయుటకు గాను మాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘదేవతారాధకులగు శ్రీయంత కనకదండ వెంకటసోమయాజులుగారిని నియమించడమైనది. గావున విరాళములు చేసిన వారందఱు వెంటనే మీరే లిఖించుకొనుచున్నాను.

మ.కాం - తాడేపల్లిగూడెం, } య. మంగయ్య,
20-4-24. } కార్యదర్శి.

* * * *

పూజా నిధి

ఆర్ధిక లక్ష్యజాచార్యులుగారు మహాత్ముని వివాహసందర్భమున ఆత్మీయారి గోవిందాచార్యులుగారి కిచ్చినది రూ 15 లు. యీ సమ్మతి పశ్చిమగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి గారికి యివ్వడమైనది.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా } య. మంగయ్య,
కాంగ్రెసు సంఘము } కార్యదర్శి.

* * * *

గాంధీగారి ఆరోగ్యము మిగుల అసంతృప్తి కరముగ నున్నదని య, జీవించుటయే దుర్లభమనియు తెలియుచున్నది. ఆట్టి పరిస్థితులలో కారాగృహమునందు తన బంధుమిత్రుల సహిష్ణుమైన ప్రాణాపసాన సమయమున గడపుటకు అవకాశము గలుగజేయుట క్రైస్తవత సిద్ధాంతములకు అనుగుణ్యముగ నుండును. గాంధీగారు కారాగృహమున మరణించిన గొప్పవిషయమనకు కారణము గలదు మీరు క్రైస్తవులు. మానవ సౌభ్రాతృత్వమును ప్రపంచ కాంతిని క్రీస్తుబోధించెనుగా! యుద్ధములేక స్వేచ్ఛ ములేక మానవులందఱు సోదరులవలె జీవింపగల నూతనయుగోదయమును మీరు అపేక్షించుటలేదా? సజ్జీవుల సహాయముకొరకు 200 సంవత్సరములనుండి ప్రపంచము పరిశీలించుచున్నది. ఇందులకే పాటుపడుచు తనజీవితమును కూడ ఇందులకు ధాన్యోపాధుకు సంసిద్ధుడై యున్న మహాపురుషుని కారాగృహమున కంపుట ధర్మమా?

ఇట్టి శుభ పర్యవసానమును కోరువా! మగటచే కాలము మించిపోవు లోగ గాంధీగారిని విడుదల చేయవలయునని ఈ క్రింద సంతకము చేసినవారు మిమ్ములను కోరుచున్నారు. గాంధీగారి సిద్ధాంతముల విజయమునకు వారిమరణము అవాంతరముగ నుండునట్లు చేయుడు. ఇట్లు విధేయులు.

వైకంసత్యాగ్రహము

ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు వెయ్యిరూపాయలు విరాళము నొసంగిరి

టి ఆర్. కృష్ణస్వామయ్యగారి ప్రకటనము

దివానుగారు కాంగ్రెసునాయకులతోను ఇతరులతోను సంభాషించిరి

1000 రూపాయల విరాళము

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు పంపిరి

వైకంసత్యాగ్రహ నిధికి నేడు చెన్నపురమున శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు వెయ్యిరూపాయలు విరాళముగా పంపిరి. (ఆ. పే)

* * * *

వైకంసత్యాగ్రహసంఘమువారిచే మొన్న నాడునుగా నెన్నుకొనబడిన కృష్ణస్వామయ్యగారిని సంఘసభ ముగిసిన వెంటనే వైకంసతో అరెస్టుచేసిరి. అప్పుడు అయ్యిరుగారిటుల ప్రకటించిరి.

మీరు అరెస్టు కాబడకుండునని నేను నమ్ముచున్నాను. అని మహాత్ముడు నాకిది వరకు తంతి వార్తనునెనుగాన నేను వైకంస రాకుండ నుండవలసివని కొందరు తలంపరచుచును. నేను వారము రోజులు వైకంస రాకుండ నుండినా. ఈలోగా ఏర్పాటులన్నియును పూర్తియైనవి. కాపిరి కాంగ్రెసుసంఘసభ జరిగినవరకు వైకంసరాకుండ నేను ముఖ్యముగా తలచితిని. అదియును జరిగింది. అది వరకే కాపిరి వారములు యియ్యబడి యెన్నుదిగాన నేనికను వైకంసరాకుండునో పర్యవేక్షించిని. కేరళ ప్రయత్నమువారు కొందైన కలంపక మానరు. గాన నేను కేరళమునకు వెళ్ళి యింక నెంతమాత్రమును పోడిగాదు.

బాక్సిజానెపుగారు నాయకులుగా నున్నపుడు సంస్థాపాధికారులు అరెస్టులపద్ధతి నవలంబించిరి. ఇప్పుడు వారాపద్ధతిని విరమించిరి.

నేనుగూడ మొదటి జైలులోనివాడనగుటచే ఆశేషమును మిగల్పకుండుటకే నన్నుగూడ నిపు డరెస్టుచేసిరేగాని వలంటిరు లనిపుడు వారరెస్టుచేయుటలేదు. ఇప్పుడు వలంటిరులు పోలీసు వారును ముఖ్యముగా నిలవబడుచున్నారు. వలంటిరులు ప్రక్కదారిని చూచుట పోచుచుండుదురు. పోలీసువా డెద్దడుడు చూచును. ఇప్పుడిది యే జరుగుచున్నది. ఇటుల కొంత కాలము మన మొమ్మతో సత్యాగ్రహమును సాగించిపో విజయము కలుగుట నిశ్చయముగాని దీనిలో నొకప్పుడు ప్రమాదమున్నది. ఇతర ప్రజల త్యాగాలను కలిగించుట కెప్పుడు అరెస్టులతో పోవుటచే ఉత్సాహము కలిగించుకొనెదమని కోరిక కలుగుచున్నది. మొదట అరెస్టులను పిమ్మట ఉపవాసములను ఉత్సాహ సాధనములుగా నుండెను. ఉద్యోగులు అరెస్టులు మానిరి. మహాత్ముడు ఉపవాసములను మానిరినెను గాన తేలియును నిత్యాహారము చెంక గూడదు. ఇప్పుడే దీక్ష అత్యవసరము. సత్యాగ్రహ మేమో జరుగక మానదు గాని ఆత్మాటముండదు. ఆత్మాటములు లేనిమాత్ర మెత్తయిన విమర్శలు కాగూడవు. భగవంతుని మార్గమును త్యజింపక సురము. కేరళుడిగా భగవంతుని వందలకొలదిగా వలంటిరులనుకానకెను. సత్యాగ్రహ ఆంధ్రము చక్కగానున్నది. పని జరుగుచున్నది. కావలసిన కంపచెత్తలలోను రాకుండ చేయుట పంపుయందైనచో పని నిర్విరాధముగా జరుగుచుండును. విజయము నిశ్చయము.

వైకంసతో విజయము కలిగినను వానికల నమోచుచుండి పంకములకు లాభము కలుగదని కొందరు సంతోషించుచున్నారు తెలియుచున్నది. అది పొంతటు. ఏమనగా పూర్వచారకులకు మూలస్థానములకు తావులలో వైకంసముఖ్యమైనదిగాన నచటపంపముడు తేజాలయ సామర్థ్యమున కేగుటకు సౌకర్యము లభించినచో సకముపోసితిరగలదు. దానిఫలితము కేరళమునందంతటను గుప్పముగా లేలగలదు. సమలగు దొరకనమువారు ప్రతిపక్షముగా నేర్పడుటచే విజయము చాల ఫలవంతమగును గాన వెనుకంజవేయకూడదు. అప్పుకృత్యము ప్రధానస్థానమున వైకంసతోనే మనము సమరమును ప్రారంభించితిమి. ఇప్పుడెట్టి సంకంఠమును

తోటుపాటును గూడ వుండరాదు. భగవంతుని జనమును కొందరు లేకుండ పంపుడు. కేరళరాష్ట్రము నందలి శ్రీమంతులు పురుషులు యీ భారమును ముఖ్యముగా వహించుకొనెను. కేరళమునందలికొందరు భారతమాతకు సంతాపము కలిగించినను వేరొకరు ఈ అప్పుకృత్యముకావలసి నీసారి నిర్మాణములలో ముందంజవేసి జేరేమాత కావలసినను కలిగించ గలుగుగాక" అని టి. ఆర్. కృష్ణస్వామయ్యగారు కారాగృహమున కేగుటకుండు ప్రకటించిరి. (ఆ. పే)

22 వ తేది సత్యాగ్రహము

32 మంది సత్యాగ్రహము చేసిరి

ఉత్తరపురండుకు 22 మందియైన కర్ణాటక మూడురోడ్డులకును చెరువుగూడను మొత్తము 32 మంది వలంటిరులు నిన్ను సత్యాగ్రహ మొనరించిరి. ఈసంగతి ముందుగా సత్యాగ్రహసంఘమువారు పోలీసువారికి తెలిపిరిగాన వారు నిరోధములేర్పాటుచేసిరి. రామస్వామిశాస్త్రిగారు, డాక్టరు ఎం. ఇ. నాయుడు, గోవింద చవాడ, అచ్యుతరామగారు వలంటిరులను నడిపించిరి.

వలంటిరులకు దివానుకు సంభాషణ

అట్టింగు దివానుగా కవుడచటనుండి మిరేల కచ్చితిరిని వలంటిరుల నడిగిరి. "మేము మానామృతము నిలువబెట్టుకొనుటకే వచ్చితిమి. ప్రభుత్వోద్యోగమును వదలివచ్చి యొక వలంటిరు తెలిపెను. "ఇది సంస్థానమునకు సంబంధించిన విషయము దీనితో యిరులకు సంబంధమేమియును లేదు." అని దివాను చెప్పగా "నేను మొదట భారతీయుడను. భూమియగు యీ దురాచారమును తొలగించి పంచమసాక్షులకు తోడ్పడుటకే కోరికంబుత్తూ ననుండి వచ్చితిని. నేను హిందూమతమునందు గాన నాయ తియునందు దురాచారములు ప్రబలుటకు నేను సహించజాలను. మతముపేరట భర్తవ్యవస్థలకు కార్యములు జరుగుచుండగ నహింసకాలము" అని అచ్యుతరామ గొండకు (వలంటిరు) గారు తెలిపెను.

దివానుకు కాంగ్రెసునాయకులకు సంభాషణ

నిర్ణయము ప్రకారము తాలూకా కచేరీ వద్ద కాంగ్రెసునాయకులను నేరకులను దివానుకు కలిపిరిని చాలనేపు చెప్పించిరి. "గాడుపీఠులకును రాజపీఠులకును భేదమున్నది. గాడుపీఠులు వ్యక్తులకు చేరినవి. ఇట్లుయలను తొలగించుకొనుటకు మీరు మహారాజుగారి యొద్దకు ప్రతిభులను పంపుట, ప్రజాకఠినిధి (శ్రీమంతుల) సభలో ప్రతిభులవత్సరా ఆడిగించుట, కాననభద్రలో నడిగించుట మున్నగు సాధనములుండగా మీవారనినందవలెంతవరకైనసత్యాగ్రహమును ప్రారంభించితిరి. వైగా దీనిని అఖిలభారత సమస్యగాగూడ చేసితిరి. ఈపీఠుల వెంట మహాత్ముడియులను క్రైస్తవులను నడువనిచ్చుచున్నామట నిజమేగాని ఆచారములులేకవున్నవి. టి. కే. మాధవగారు తేజాలయములలో ప్రవేశించుటకు గూడ మామృతముగలదని మొదట ఆందోళనమును ప్రారంభించెను. అదియే ఇటుల కలిగించింది" అని దివాను నడిపెను.

"సాంకేతికములను గూర్చిన చర్చలకు లాభ మేమియును కలుగదు. అప్పుకృత్యము తొలగింపవలెను. అందులకు 1945 వ పుత్తరపును అడలు జనపుటయే ముఖ్యసాధనము. సభ్యులైనపులకు గవర్నములగు పీఠులన్నియు ఆ కర్తవ్యమొందువులగుడగవ్యములేమిని మీరు ప్రకటింపవలెను. పూర్వచారకుల ఆక్షేపణ కలదురా? అది ఎప్పుడును యుండనే యున్నది. కొన్ని ఏడ్వకొరము పాఠశాలలోనికి కంచములను రాసియుకలెనని దొరకనమువారు ప్రకటించినపుడు గూడ వారాక్షేపించక పోతే దుగాని యిప్పుడది ఆంధ్రరీతి పోయినది. దొరకనమువారు కైర్యముతో పని చేసిచోయే ఆక్షేపణమునందెను. ప్రజాభిప్రాయమును తెలిసికొనినచో సంస్థానమునందలి ప్రజలందరి అభిప్రాయములను తెలిసికొనగోరెనను" అని కాంగ్రెసు నాయకులు లేలు పగా అది ఆసాధ్యమని దివాను తెలిపెను. ప్రజలలో కొందర గవర్నములవారిని కొందరకృష్ణస్వామియే భేదము చేయ

గూడదని నాయకులు తెలిపిరి. "భర్తవ్యము కావలెనుగా నుండునవిగాన" డాక్టరు నాయకులుగారు తెలిపిరి.

"మీరు సత్యాగ్రహమును నిలుపుడు. అందఱును నేర్వచ్చుగా నడుచుటకు ప్రత్యేకముగ పీఠులను వేయుచుండెను" అని దివాను తెలిపెను. "మేము మానామృతము నిలుపుకొనగోరెనను" అని నాయకులు తెలిపిరి. "పోలీసు కమిషనరును జిల్లా మేజిస్ట్రేటును వెడలిపోయినచో కాంగ్రెసువారు దౌర్జన్యము చేయకపోయినను కొటాటులు ప్రాణనష్టము కలుగక మానదు. మీరు దౌర్జన్యమున కొంత మాత్రము సరికొరగని నేను పూర్తిగా నమ్మకము గాని ప్రాణనష్టము కలుగకమానదు." అని దివాను నడిపెను. "దొరకనమువారు న్యాయముగా పరిపాలించుటలేదు. ప్రజల మామృతమును తొలగించుచున్నారు. అని ప్రజలు తలంచుచున్నారని మీరు మహారాజుగారి కిరిగింపగోరెనను" అని గోవింద చవాడగారు నడిపిరి.

"కాంగ్రెసువారు చాల ఉదారబుద్ధితో నున్నారని నేనెరుకదు. మన అభిప్రాయములను వ్యక్తము చేసిగా ప్రహింపఁజేయిమిగాని సమాధానము ముందుకును పోలేనందెను" అని దివాను ప్రకటించుచున్నాడుగా నుడిపెను.

పూర్వచారకులతో సంభాషణ

నిన్నుచుభ్యన్నము దివానుగారి బసలో పూర్వచారకులతో దివానుసంభాషించెను. "సవర్ణులలో హిందూయం దివతిహములుగానున్నారు. పంచములు తేజాలయములలోని రాజులెనెనుగూడ కొడుకున్నారు. కాంగ్రెసువారిసహాయమును బడయుటకుమాత్రమేమొప్పుదానినమును నడలివేసిరి. క్రైస్తవులు మహాత్ముడియులు మున్నగు మతాంతరులచాడ కాపిఠుల వెంట నడవగూడవని ఆజ్ఞాపించుటయే కర్తవ్యము అని తేజాలయపుభూమిలో చేరినవారి పంచముల కెట్టికట్టను లేదు. చిరకాలముండి వచ్చుచున్న యీ ఆచారమును తొలగించిన హిందూమతభర్తయునే భగవంతుని గురువు. గాన దొరకనమువారు హిందూమతమును కాపాడవలెను" అని పూర్వచారకులతో యిటుల తెలిపిరి. "మేము క్రైస్తవ కాళాచారిని పంపిరెనను" అని దివాను తెలిపెను.

జగ్గరచారులను నేయించుటకు దివానును ఉద్యోగులను ఇతరపీఠుల వెంట తిరిగిమోచిరి.

సాక్షులకాలము బహిరంగపద్ధతి జరిగినది.

నిన్నటి ఆర్. కృష్ణస్వామయ్యగారి కేసు విచారణ జరుగలేదు.

ఒక వలంటిరుకు శిక్ష

వెళ్ళగూడని స్థలమునకు వెళ్ళుటలు ప్రజలకు బోధించి నంతలకు ఎం. కే. నారాయణశాస్త్రి (వలంటిరు) గారికి కొట యాం మేజిస్ట్రేటు ఆరునెలలు విడిచెనునెను.

అఖిలభారత మహాత్మ్యరీతిమహాసభ

భాంబయి:— అఖిల భారత మహాత్మ్యరీతిమహాసభయొక్క సప్తమసమావేశము నిన్నటి దినమున భాంబయిలో బాలు గోవిందదాసుగారి ఆధ్వర్యమున సమావేశమయ్యెను. అధ్యక్షుడు తన యువశాస్త్రసూత్రము, తన సంఘములోని సాంఘిక, మత, రాజీయ సమస్యలను గురించి చెప్పించెను. మహాత్మ్యరీతి సంఘములోనివారు వాదాపు అనంతరం ద్రవలే. ఇంద్రధికభాగము మార్చారీతి. మహాత్మ్యరీతి యువకుల తేజాదృష్టిని అధ్యక్షుడు చాల కోరించి ఇకమిద తేజాసక్తియుండెదమన్నాడు క్రైస్తవహింసకలెనని గోరెను. తన సంఘము వారి క్రైస్తవ తాతీయ విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించి కలెనయెను తన సంఘములోని యువకులను, పార్లమెంటు విషయములం దనభక్తము సహాదించుటగుగాని విశేషములకంటి ప్రార్థనహింసకలెనని యు నుడిపెను. తరువాత సభ్యులకు గోరెననుగరించి హిందువులకు విజ్ఞాపన మొనర్చుచు ఈ విషయమును మహాత్ముడి సోదరులతో బోరాడక, ఆర్థిక కారణములచే వారి సంగీకరింకే యుటకు ప్రచార మొనర్చు కలెనని గోరెను. తరువాత, అతిబాల్యవివాహముల నిరసించుచు, కన్యాకుష్టుముల వద్దలిని ఖండించుచు, శ్రీవిద్యను ప్రోత్సహించుచు, తీర్మానము లొనర్చుడెను. ప్రతిజిల్లాలోను మహాత్మ్యరీతి కొరకు ప్రాథమికపాఠశాల స్వేచ్ఛవలెనని గోరెను, క్లాసు ఏరియాల విజ్ఞానము ఖండించుచు తీర్మానము లొనర్చుడెను. (ఆ. పే)

అస్సాము ప్రభుత్వము

వెబ్బెగు ఆర్థికసభ్యుడుగా నియమించబడెను
పిల్లంగు, ఏప్రిల్ 22:—అస్సామప్రభుత్వములో ఆన రుబో కల్పా. జె. రీడ్లుగాను 6 నెలల సెలవుమీద యుండుగాను పోవుచున్నందున గుర్మాకాల్లీ కమిషనరు. ఇంజెబ్బెగు గారు ఆర్థికసభ్యుడుగా నియమించబడిరి. (ఆ. పే)

అనంత ప్రతిభ 22:—తనయురగుబోయగు వారికొ
రకై బట్టానుచుండగా వారిభాను తన క్రాంతబుధిబోటు
దొంగలతో కలవలెనని రాజరానుండి వచ్చిన సమాచారము
జెలపుచున్నది. (అ. 22)

ఆంధ్ర పత్రిక రక్తాక్షి సంవత్సరాదినందిక తయారయినది

పక్షానన సంవత్సరాదినందిక తయారై చందాదారులకు పక్షాననగా కంపుట ప్రారంభించినాము. చందాదారులు త్వరపడక స్వీకరించెదరని ప్రార్థించెదము.

సంవత్సరాదినందిక ఆర్థికరేని చందాదారులు దయచేసి ముందగా తెలిపినయెడల మాకు పోస్టుకర్పులు కండుగ గాకుండును.

వ్యవస్థాపకుడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 23 వ తేది

బుధవారము

హితబోధ

క్రమతా యూరపియను సంఘమువారు ఇండియా మంత్రికి దెలిపిన హితబోధను నిన్నటిదినము వివరించియుంటిమి. సంస్కరణ శాసనమును కడల్పగూడదు సలహాలు, ఇండియా ప్రభుత్వము వారికేమి, ఇండియా మంత్రికేమి మిగుల ప్రోద్బలకరముగ నుండకమానవు. యూరపియను సంఘము వారికి ప్రక్కతాళము వాయించుట కపుడే "డెయిలీ క్రానికల్" పత్రిక పూనుకొనినటుల, విదేశ వార్తలు దెలుపుచున్నవి. యూరపియను సంఘము వారి విజ్ఞాపన, కాకితాళియముగ బయలుదేరినది గాదు. స్వపరిపాలనా ప్రతిష్ఠలు బన్నడి ఎత్తులలో నిది యొకయంతర్భాగమని గ్రహింపవచ్చును. డెయిలీ క్రానికల్ పత్రిక భారతీయులకు హిత మొసగుచున్నది. ఇందు క్రొత్త ఏమియు లేకున్నను, ప్రతిష్ఠల ప్రాస్పెక్టియు నజ్ఞానమును వెల్లడియగుచున్నవి. సంస్కరణశాసనపు ముఖ్యసూత్రమును ప్రభుత్వమువారు మరల ప్రతిపాదించవలె ను. డెయిలీ క్రానికల్ పత్రిక భయపడ నక్కరలేదు. ఇండియామంత్రి యేమి, సహాయమంత్రి యేమి యాసంగతుల నిదివరకే తెలియజెప్పియుండిరి. వీరికి మాక్ నాలుగరుగూడ తోడ్పడియుండిరి. భారతీయులు స్వపరిపాలనమున కిర్దులుగారినియ, అధికారులు వారిని సుశీక్షితుల గావింపవలయుననియు, అప్పుడప్పుడు కరీతులను జరుపుచుండవలయుననియు, జయోపజయములను నిర్ణయించుచుండవలెననియు, పార్లమెంటుసభవారి యిష్టము ననుసరించి స్వపరిపాలనాభివృద్ధి జరుగుచుండుననియు, సంస్కరణ శాసనపు పీఠిక దెలుపుచున్నది.

ఈ సూత్రము సంగీరించుచో, స్వపరిపాలనము ననుభవించెడి భాగ్యము హిందూదేశమున కెన్నడు గలుగునో యూహించుట సులభసాధ్యము. పార్లమెంటుసభ వారెంతటి విశాలహృదయులో ఇటీవల వెల్లడియయ్యెను. వీరి యనుగ్రహమును నమ్ముకొనిన, పరిసితులు మారునని తోచదు. సంస్కరణముల నుపయోగించినకొలదియు, స్వపరిపాలనము లభించునని, డెయిలీ క్రానికల్ పత్రిక యాశభట్టుచున్నదిగాని, అటుల జేయుటచే నేమి లాభము

గలిగినో అనుభవైకేద్యమే. జన్మస్వాతంత్ర్య నిరోధము, దేశభక్తుల నిర్బంధములు, అధికారినిరంకు శాతీయము, మున్నగు నవివరిస్తుటమయ్యెను. స్వపరిపాలనమునకు ముఖ్యమగు శాధికారము ప్రజల కనుమతయు లేదని తెల్లమయ్యెను. అర్థికవిషయములు శాసనసభలు గావించెడి తీర్మానములు, నర్టిఫికేట్లు క్రయోగముచే నిర్ణయము లగుచున్నవి. ట్టి సందర్భములో, సంస్కరణముల నుపయోగింపుడు, ఆ పిమ్మట జూడెద మని చెప్పినెడల, దేశ మందుల కంగీకరింప దనుట తథ్యము. తన హితమును అతివాదులు వివరిని, డెయిలీ క్రానికల్ పత్రికకు దెలియును. అందుచే, తన వాడికరములను మితవాదులపై ప్రయోగించుచున్నది. ఇంతకుమున్ను వితివాదులు, కడనుభులుగ నుండెడివారు. అధికారుల వాదనలకు ప్రతిఘటించుండెడివారు. అతివాదులబలము జూచి, మితవాదు లిటీవల, వారివైపునకు మ్రొక్కుచున్నారని డెయిలీ క్రానికల్ పత్రిక కనిపెట్టింది. అయినను వితివాదులు తమ పొంబాటును త్వరలో గ్రహించి పశ్చాత్తాపము జెందెదననమృతము క్రానికల్ పత్రికకు లేకబోలేదు. మితవాదులను దిరిజ్చేయిత్తిము వెనుకటికన్న నెక్కుడు ప్రతిఘటనలు గలుగని యూహింపవచ్చును. మితవాదుల రాయబారులు మరల విన్నపముల గావించుటకు ఇంగ్లండుకు యత్నపడుచున్నవి. వారిని చీలదీయటకు, అధికారులకు మంపు యంతాళము గలుగుచున్నది. మితవాదులు స సంస్కరణములకు మరల చేయూరినోసగనిచో, ఇం అసలే యాశలేదని, డెయిలీ క్రానికల్ పత్రిక మందలి చుచున్నది. డెయిలీ క్రానికల్ పత్రిక లాయుడుజార్జి గారిపత్రిక యగలచే, లిబరలు క్షమువారి యూహలను దెలుపుచుండును. స సంస్కరణమును ముర్చుటకు, లిబరలు క్షమున కిష్టములేదు. కన్వల్వేటిఫైలసంగతి అనలే జెప్పనక్కరలేదు. లేబరు క్షము మాటల నెక్కుడుగ జెప్పినను, క్రియలో కీరికన్నను మెరుగని యనిపించుటలేదు. ఇట్టిస్థితి ఇంగ్లండు గౌరవ ప్రదము గానెందు ఇంగ్లండు స్వాతంత్ర్యమునకు పుట్టినిల్లను సూక్తికి, నేడు తీనిధిగాము ఎట్లు చున్నది.

వైకంసత్యాగ్రహము

వైకంసత్యాగ్రహమున కడనము లేదను వారికి, అక్కడి పరిస్థితులను స్వయముగ జూచి వచ్చి శ్రీనివాసయ్యంగారు తగినప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచున్నారు. వీరు సత్యాగ్రహక్షమమువారిలోనేగిరి, తిరువాన్కూరు మహారాజుగారిలోను, దివానుగారిలోను, తదితర అధికారులలోను సంతరించియుండిరి. తిరువాన్కూరులో కలుపు రీ యుద్యమముకట్ల సానుభూతిజూపుట, మిగుల ప్రోత్సాహకరము. ఏసంఘము తనలోపములను మనస్ఫూర్తిగ సవరించుకొనునో, ఆ సంఘము ధన్యమయినది. వైకంపరిస్థితులు హిందూదేశమునంతయు సంచలనం జేయుచున్నవి రాజకీయాందోళనమునకన్న గూడ, వైకంసత్యాగ్రహమునందు జీవకళయధికముగ గనుపించుచున్నది. ఇందు పరులపై నాగ్రహములేదు. ఉన్నతజాతులు పశ్చాత్తాపము జూపి, తామింతవరకును గావించిన అన్యాయములను తొలగింప జూచుటకంటె ఎక్కుడు విశేషవిషయ మేముండునో? తమసాదరులకు కరములందిచ్చి, దుర్భరస్థితినుండి లేవదీయుటకన్న నెక్కుడు పుణ్య మేమి గలదు? నిమ్మజాతులరక్షణకొరకు

ఉన్నతజాతులు కా రాగృహములకుబోయి, కష్టముల కనేకముల కోర్చుచుండుట, ఎంత ప్రశంసాపాత్రమగు కార్యమో వివరింప నవసరములేదు. తిరువాన్కూరు అధికారులు నూతనదృక్పథమును గమనించి, తమకార్యమును వదలుకొనుట ప్రత్యేకము. అకాలీలుగూడ వైకంసత్యాగ్రహోద్యమమునకు తోడ్పడుటజూడ, స్వాతంత్ర్యోద్యమము విశాలహృదయుల నెటుల ఆకర్షించినో కనుగొనవచ్చును. అకాలీసిక్కులు వైకంసదుర్భరస్థితిమును ప్రారంభించుచున్నారు. తమకష్టములను ఓరివితో భరించుటయగాక, అకాలీలు, కష్టనయములందితరులకుగూడ తోడ్పడుచున్నారు. సత్యాగ్రహనాయకుడును, శ్రావ్యాక్రమమును సగుకృష్టస్వాయి అయ్యరుగారు సిద్ధాంతింపబడ నన్నపుడు, ఉన్నతజాతులవారికి బహిరంగము ఎల్లరహృదయమును కంగింపగలదు. కేరళిదేశమునందు నిమ్మజాతుధ్వంస జరిగిన, ఇతరప్రాంతములందు తిర్వితముగ జరుగునటకు సందియములేదు. వైకంసధిలు కవాలయమునకు సబధించివి గావనియు, బహిరంగవిధులనయ్య, శ్రీనివాసయ్య గారు విచారణనలిపి కనిగొనిరి. హిందువులేగిరి, మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులు మున్నగువారికి ధురుగుండ నడుచుబొవుచుండి, నిమ్మజాతులనుమాత్రము దూరముగ తరిమివైచుట ప్రయత్నమును, అన్యాయముగాదా? సత్యాగ్రహవలన బనము అపసంపెనని అయ్య గారు కనిగొనిరి. వైకంసత్యాగ్రహులయ్యద్యమము న్యాయ మయినది. దేశనాయకుల యభిమానాదంబుల బడసినది. సత్యాగ్రహులవలెంచినికడధతులు, ధర్మబద్ధమయి, విహిందూదేశపుద్వప్తి వెలుపలనుండి లోకలికి ప్రసరించినది. అస్పృశ్యతాసవారణము, నిర్వరస్వరాజ్యసిద్ధికిని, హిందూసంఘ పునర్నర్మాణమునకును దారిజూపునటకు సందియములేదు. వైకంసత్యాగ్రహము సఫల మగునకి!

లిబరలు, లేబరుపక్షముల వివాదము

ఇంగ్లండులో లిబరలుపక్షము తుదికు ఉభయభ్రష్టత గాంచుచున్నది. తనప్రత్యేక్యక్రియమును నిలుపుకొనుటకు, లిబరలుపక్షముచేసిన ప్రయత్నము లంతగ ఫలించులేదు. స్వేచ్ఛావాణిజ్యము, వాణిజ్యరక్షణము, యన్ప్రక్షి అడుగున బహిష్కరణలుచే, లిబరలుపక్షపు టుక్కికి సారకతి గలుగుటలేదు. కాని, సంఖ్యలందు స్వేచ్ఛముగ నున్నను, ఉభయపక్షములకును సత్రికాయుద్ధంబులెరిచి, తాను కలుకుబడిని సవాదింపవచ్చునని, లిబరలుపక్షముశించెను. లేబరు, కన్వల్వేటిఫైపుక్షముల సిద్ధాంతములు పూర్తిగ వేంగులచేరిన, లేబరుపక్షమునకు తగినబలము లేకుండుటచేతను, తనయనుగ్రహముపై నీకక్ష మధారపడుండునని లిబరలుపక్షము భావించెను. తమ కనుకూలించెడి క్షయములందు లిబరలుపక్షమువారు లేబరుపక్షమును ప్రోద్బలించుటయు, లేనపుడు ప్రతీకూలించుటయు జరుగ నారంభించెను. రెండుమూడు మార్లు లిబరలుపక్షమువారు ప్రతిఘటించుటవలన, ప్రభుత్వ మోడిపోవుట తలసించెను. ఇట్టిస్థితిలో లేబరుపక్షమువారు లిబరలుపక్షమునకు శాశ్వతకృతజ్ఞత జూప జాలరు. లేబరుపక్షమువారును ఉపాయముతో బ్రవర్తించసాగిరి. సాధ్యమగునంతవరకు కన్వల్వేటిఫైపులకు నెప్పి గలిగింపకుండ, ఎల్లరకు అనుకూలించెడి విధముననే మెలగుట కారంభించిరి. బాలువినగారు గూడ, వీలగునంతవరకు లేబరుపక్షమువారికి తోడ్పడుచున్నారు. లేబరుపక్షము ప్రత్యేకముగ పరిష్కరింపగల సమ

తన హాలనకి తేకపోవుటయు కారణములు. అనేకధనుగ, ఆహారము సరి లేకపోవుట, బసవమ్మగ్నిను, వ్యాయామలోకములు బాలికల అకాశోగ్యస్థితికి కారణములు సంస్కర్తల ముందు కానవలె నొనర్చుటకు కరుగైతేక, వైదియములకు శ్రద్ధవుచ్చునుటకు వసరమా ప్రతిపాదనకు ఎత్తుకగా వివాహాకులగుకారి సంబంధముల నే విదిచ్చుచుండెను. ఇట్టి విదయమును నే నెంతయు నిరసించెను. ఈవిల్లు కానవై అరులులోని వచ్చునడల వివాహము బరిగినప్పటి నుండియు స్త్రీపురుషులకు సంబంధము గలవినదేమో గనుగొనుటకు పోలికపాట బాగైతేతో కాచియుంచునలెను. వారు బాలిక యొక్క వశస్సు నొక కిచ్చెరుతో కేర్చుటని యుడును. వారు తెలివీస విరవములు నివహలా అబద్ధములా యని విచాకింపవలెను. అనూహము గలిగిన పుడువైద్యపరీక్షేయించవలసి కావచ్చును. ఈవ్వుడువ్వుట్లు కెలుత్తువో, నిట్టిపొన్నీకులు సుభవియను. ఈవిదయము హిందూ భావముల బరికించినయెడల నిట్టిపొన్నీకులు అట్టిబాలికను, కుటుంబమునకును ప్రతివారికి అతి అపహ్నకరముగ నుండును. ఇట్టినితిలో భర్త కెలులునకు కల్ల నడల కాబాలిక యాభియైదరివేయబడును. అందుచే నెకరిని రక్షించుట కీల్లువైకింపబడినచో అట్టిబాలిక క నాశనము సంభవించును. ఏవోయొక మినుకై ప్రజలబాధపెట్టి భవన లాగుటకు నిడుగునుండు పోలిక వారికి మరెయొక ఆయంభయగ మాత్రము పనికివచ్చును.

ఈ విధముగా పోరాడతూ ప్రజలను విరహమున నున్నది. మర
విషయములందు ప్రభుత్వమువారు జోక్యము గలిగించుకొనుటకు
ప్రతిరోజును తమను ఆ గీగరించు. ఇకమిందుక అందోళనకు
కారణమగును.

దాని ప్రయోజనములతో సరిహద్దును పూర్వస్థాపన
చేయుట కిది విషయము.

బట్టి కాననమూలకు సంఘము సంసిద్ధమగులేదు. వివాహ మొనర్చు కుటుంబము పంపిలి పొందుచున్నదని నేను తూర్తిగా నంగీకరించెదను. కొన్ని ప్రతేకములలో 12 వర్సరములకు మరీ కొన్ని నెదర్సరములందరికంటె పెక్కువ కుటుంబముగూడ వివాహము లొనర్చుచున్నది. సంఘసంస్కారులను, మరీకొన్ని వర్సరములను వివచయించినయెడల సాధారణముగా వివాహము 12, 18 వందర్సరముల కుభ్య జరుగుచుండును. ఏదో ప్రత్యేక పరిస్థితులకప్పు సామాన్యమును నీ కుటుంబము తరువాత బాలిశము నొప్పించుచుండును. సంఘ సంస్కారులను రజస్వలానంతర వివాహము లొనర్చు సంఘములను లెక్కలోనికి తీసికొనినయెడల నూటికి 80 చొప్పున నీ వివాహములలోనికి వర్తరని కెనువదియెను నాయనభవ మేమనగా 12 వర్సరములకే నూటికి 80 వివాహము లగుచున్నది. ఇందుకలన నూటికి 80 చొప్పున ప్రాసిత్యాటు చేయబడవలసివచ్చును. అట్టిపరిస్థితులలో నీ కాననము మృతాక్షరమైననగును లేక అపాయోగరమును వివక్షతయిననగును. వివాహితుల సదృశమున 13 వర్సరములవరకు నివేదించుచుండునను నూచ కుటుంబము నంగీకరింపకు.

నడు మాచించిన వివరములు లంగీరించినదెడల నీ
నడుమకు 16 వత్సరములరకు పొచ్చించుటకై నడు అంగీ
కరించెదను.

ఈ విల్లుపై ప్రభాభిపాదము కావ్యసంపదనము విష
యముననే సంగీకరించెదను. ప్రభాభిపాదము సమసంవియో
గవర్ణనకావరణము ఈవిల్లును నిందిగా ప్రయోగించి అన్ని వేళ
రావలయు యజ్ఞవిధులను.

(సం) వి. ఎన్. ముటలికు,

13-5-1924

ఎన్. సి హైమంగారు

వీల్ కోడుకు నూచించి గురిజాలను నేనెంతమాత్రము
వదిలించను.

ఈ కేసులో బాలికను సామాన్యముగా 12 వర్సరము
లకే రహస్యము లగుదురు. బాలికను యుక్తరమునకు ప్రాప్తించి
నంతకే వివాహమును అంజనముగా కే దేవతలని మీఠూమతము
విధించుచున్నట్లు ప్రజల నమ్మకము. మత నిబంధనలను నమ్మ
కములో వివాహము వాచనములో పెట్టిండుట వారికిని శిక్షిం
చుట మియుద్దేశ్యమని నేనూహింపవలయున్నది.

విద్యావంతులలో బాహ్యవిని హనులు క్రమక్రమముగా
తగ్గుచున్నవి. బాలికలకు 14 వర్సరముల వయసునకు కాపుర
యొక్క కానని : తిండికి చే క్రమశ్చనకు బాలకప్తములు
గలుగుత.

“వివాహితుడు భార్యకు సంబంధించినందుకే దీనిని అభ్యంతరం” అను విషయాన్ని నేను రికార్డుగా తెలుపుతున్నాను.

నేతివారిచేతన. “నేతివారిని అపారములను సౌందర్యాలు
మలన, గాంధీయవల నీటిల్లు వివాహిత స్త్రీలవలనను
నానరలలో పెట్టుచెదల తల కనుమల గలనని తెలిసి
గలదు.” అనెను ననునగునాచార్యులచేతనే నేతివారిచేతన.

ప్రకాశి (పొడిచు) మారి అభివృద్ధి నొందుచున్నట్లు ఇట్టి పద్ధతి
 రుబ్బవై కానవచ్చు లానర్చుట అవకాశము.

ఈ దిల్లయొక్క ఆశ్చర్యముల యెడల నానందము సాను
భూతి కలదు నని ప్రస్తుతజిన్హితలం వీరనానందము నొప్పుట
లవాఁచునీతియను.

ఈవిషయమున వేద్యుడు రాష్ట్రీయశ్రద్ధావనాశమున
వేద్యులొద్దటలని జ్ఞాపింపగ జరిగిన అభిప్రాయమును
కాదనను బలపరుచుచున్నది.

ఎన్. సి. ఘోషు

8-8-24.

* * *
 స్త్రీల అంగీకారచట్టము

మేనల సమావేశమున చర్చింపబడును

నీర్ము, ఏ. పే 22:—భారత కాసున సభ వారు మేనంజురు
 సమాజే మైపును, ఒక్కటాతిపుల్లి సేగాక, ఇకరవిమము
 నునూడ చచ్చుచునూచనల గలవు ఈనందర్పమున, (స్త్రీలు
 14 కన్నరమలకంజును పొందిన నీ దప్ప అంగీకార మొనగు
 ట కధికారములేకొంద నటుల ఇండియను పీనుకొరను సరం
 చుటకుగాను దాక్తురు గౌరగా జుటపొందిన బిల్లు మేనలనా
 చర్చింపబడునూచనల గలవు, ఈ బిల్లుపై సెలెక్టుమిటిగా
 నివేదిక, ప్రజాభిప్రాయముకొరకు ఇండియా గవర్నరుడు ప్రకటింపబడెను. ఇందుకు సంబంధించిన
 వారు, సాధ్యమైనంతవరకు తమ తమ అభిప్రాయములను
 తెలుపురటెను. ఈసందర్భమున నికొకవిషయమునూడ గను
 నియమించెను. భారత కాసున సభలో చచ్చుచుండున్న బిల్లుల
 గురించికలలు, తమ ప్రతినిధులవ్వరా, భారత కాసున
 సభవారి మహాజ్వలంపుటకు చావుకొనుట మాచలను
 ప్రభుత్వమునాందికలలో సంకరించుకొంటి. ఇట్లు జేసెనయి
 డల ప్రజల తమ అభిప్రాయములను భారత కాసున సభవారి
 దృష్టిలోనికి దేరిచ్చును. తమకు సంబంధించిన
 కాసునిర్మాణమునందు ప్రకటన ప్రకటించు
 కొనునట్లుననుటకుగాను ఇట్లొప్పుబడెను, ఇట్టిమిటివను,
 అసరాసరి, భారత కాసున సభాకార్యకర్తలకు కంఠవచ్చును.

ఈ విజ్ఞాన విచారియకు నొకటివలె 16 గురుకు
భక్తులలో నా ర్థ రుభి శ్వాభి (ప్రాయముల
నొసరి. ఈ సంఘములో కర్. కిరస్మామి అశ్వ్య, మె.
రామచంద్రరావు, చిశ్వా, గులాబ్ సింగు, బోషి, కమావ్యకు
యామాలు, అల్లెక, బిషిన్ చంద్రబాబు, డార్శ్వలిండ్సే, డాక్ట
రుగారు అను తదిమంది ఉపసంఘభక్తులును అధిపంఖ్యాక
నివేదికను ప్రకటించిరి. ఈవిషయముయొక్క అధిపంఖ్యాక
నివేదికయందు, ఆ గీతము నొసగు చాక్ర-చందుకుకు బాకక
యొక్క ముద్రమును 12 సంలించి 14 సంలించు తాల్పించ
తలెనని తెలిపిరి. కాని, 12 - 14 సంలించు భక్తులమును
భార్యతో భర్త సంఘము మొక్కియెవలె జాతనిఁ ? ధింతులను
గరిష్టతను రిగ్గించి 2 భర్తలములు భయము గాని జరిమానాగా
న, లేక లెడును కాని మించకుండచుండాలె. ఎము ఇతరల సం
తర్కమును ప్రవృత్తును విధమున నీ యుంచవలె. నిమిష సూచిం
చిరి. ఈసమరణల ననుసరించి క్రియము ప్రాసీపి కోడునందీ. ది
చూర్చుల నొసర్పకలెనని ఈసంఘమువారు సూచించిరి.

ఇట్టి రహస్య భర్తయొక్క మొదటి వారంటు లేవండ
నరెన్ను జేయబడరాదు. సమయ ప పలుకును. జామినమిద : దు
వకచ్చుక. భర్తగాక అన్య డీ నే ర ము నొ న ర్చి న
యెడల వారంటు లేవండ అరె న్న జే య క చ్చు ను.
జామిన అగీకరింపబడరాదు.

ఈ కవచ పునఃపుష్కలము నర్. మూలము హయలీ
నర్. హానీప్రానియనుగార్లు అందరినందప్పమును ఈవయస్సు
పర్వమును 12 నుండి 18 వర్షములవరకు మూలముపర్వ
రము హెచ్చించితెనియు తరువాత పుష్కలములనుమూలము ను
న్నవో తిరిగి హెచ్చింపవచ్చుననియు నభిప్రాయమును దెలిపిరి.
2. కావచముగాక, మూలకాగ్రాగ్లు రయిన్న పరిమితిని
14 వర్షములకు హెచ్చింపవలెనని యింగ్లీషుమను, ప్రస్తుత
తరిమితి నేయుంచి, ప్రభాభిప్రాయమును సంస్కరించి, ఈవయ
స్సుపరిమితిని హెచ్చించునని మర, సంస్కరణ సంపుటలకు వ
దలితేశువలెనని దెలిపిరి ఘోషముచేయుటగార్లసరి అంగీకరిం
తము.

(७३)

వాతావరణస్థితి

1924 సం॥ ఏప్రిల్ 23-వ తేదీ బుధవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అధిష్టించినవారి సంఖ్య	గత 24 గంటలలో అధిష్టించినవారి సంఖ్య	గత 24 గంటలలో మృతులు	ప్రతిఒక్కరిని కలిపి 1-వ తేదీనుండి మృతులు	ప్రతిఒక్కరిని కలిపి 7-వ తేదీనుండి మృతులు
గోపాలపురం	88.2	79.6	...	0.15	44.96
కోరాపుట్
విశాఖపట్టణము	91.3	83.1	...	0	37.09
కాకినాడ	100.1	81.4	...	0	39.08
మచిలీపట్టణము	95.7	79.1	...	0	41.59
గుంటూరు
కర్నూలు	105.8	80.8	...	0.02	28.01
బళ్లారి	105.7	78.9	...	1.10	20.51
అనంతపూడి
కడప	106.8	82.8	...	0.09	31.23
నెల్లూరు	99.1	76.2	...	0	37.98
మృగాళు	98.9	76.1	...	0	50.74
కడలూరు	92.0	76.5	...	0	52.94
నెల్లూరు
సేలము	101.1	77.6	...	1.66	39.86
కోయంబత్తూరు	98.8	75.0	...	2.66	22.29
తిరుచనాపల్లి	108.1	77.0	...	1.52	33.18
నాగపట్టణము	91.7	79.2	...	1.20	54.98
పుదుచ్చోటి
చుధురు	98.2	77.0	...	1.23	38.58
పొంజన్	92.8	72.5	...	0.50	37.00
తిరునల్వేరి	1.47	28.84
తిరువేండ్రము	86.4	78.2	...	3.75	64.51
కొచ్చిన్	89.7	81.0	...	6.15	114.51
కాలికట్టు	93.8	81.1	...	8.49	117.16
మంగళూరు	93.4	80.4	...	0.68	125.68
బెంగళూరు	96.8	68.4	...	0.99	85.87
హాస్పాట్
మైక్ కార	88.2	64.4	...	2.78	125.46
రాయ
హైదరాబాద్
కార్ వార్
కత్తగిరి
బొంబాయి
బొలాపూరు
బొలాపూరు	97.6	49.1	...	2.21	62.18
ఉదకమండలము

సర్కారులు:— ఆ కాకము ఒక మోస్తరుగ పలచ పలచ చగ మేఘావృతంబైయున్నది. వికాఖపట్నంలో ఆర్ద్రకర్మమున. ఇచట రాత్రివేదిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కాకినాడలో పగటి వేదిమి 8.6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కా:—అకాశము నిర్మలముగనే యున్నదన
వచ్చును. అద్భుత బికమోస్తరుగ నున్నది. కడపలో తక్కువ.
కర్నూలులో చాల తక్కువ. తోటాస్థానిని పరమముగ నున్నది.

కర్నాటకము:—కర్నాటకము పరిపాలనకును గూడు
కొన్నది. నెల్లూరులో ఆర్థిక చాల ఎక్కువ. మద్రాసులో
రాజితేడి 2,3 డిగ్రీలు క్షుణ్ణము.

ఏవో స్థానిక ఉరుము మెరుపుల కొంచెము ఉండవచ్చును.
మొత్తముమీద వాతావరణము బాగుగనే యుండును.

ఎస్. ఆర్. సామూయి,

కాకావరము (ప్ర) పాఠం.

శిరోవేదన మాతలు

20 మాత్రం దీని 1-కి 0-12-0

ఈమూత్రల నుపయోగించుటవలన శైత్యపు తలనొప్పి, ౨౦
టి తలనొప్పి పెంతునే వోవును.

అమ్మతాంజనము డిపో బొంబాయి, మద్రాసు.

స్వల వివరమున, కన్నర్యేటిపు లడ్డుపడుటమానిది. లేబరు పక్షమునా లేబరున నయినను రెండుముడు సంవత్సరములు అధికారవదలిని వహించ నిశ్చయించిరి. లేనిపోని వివాదములకు గడంగక, తమ కాలము నెట్టెట్టులో గడుపుకొనుటకు వీరు తల పెట్టిరి. ఇట్టి సందర్భములలో లిబరలుపక్షమువారు తోడ్పడినను తోడ్పడుకున్నను, లేబరుపక్షమున కిబ్బంది యుండజాలదు. లిబరలుపక్షములు డగు ఫిలిప్పుగారు లేబరుపక్షము నీ సమయమున బెడ రించుట వలన లాభముచందని దోచడ. లాయడు బార్ని, ఆస్పిత్తుగార్లు ఇటులనే బెడరించిరి. ఇట్టి చర్యలవలన, లిబరలుపక్షము మరల తొంటిపలుకు బోని సంపాదించనేరదు.

అనవసరనిరోధము

తుర్కీకిబోయి, కిలాఫాత్ ప్రశ్నగూర్చుకమాల్ చామా ప్రభుత్వంతో చర్చింప వలయునని అలీసాద రులు చాలకాలముక్రిందటనే యుద్దేశించియుండిరి. అందుకొరకై ప్యాసుపోర్టుల గోరియండిరి. ప్రభుత్వ మువారువీరికి ప్యాసుపోర్టుల నిచ్చుటకు నిరాకరించిన సంకతి చదువరులకు దెలియును. రాజద్రోహము క్రింద శిక్షింపబడినవారికి ప్యాసుపోర్టుల నిచ్చుట లేని తెలుపుట విధి తము వ్యక్తుల రాజకీయాభి ప్రాయములకును, కిలాఫాత్ ప్రశ్నకును సంబంధ మేమిగలదో తెలియదు. తుర్కీకిని, ఇంగ్లండుకును తగాదాలు పరిష్కారమై సంధి గుదిచిన సమయ మున, ఎట్టి అభ్యంతరమున కెడముండజాలరు. ప్రభు త్వమువారు రెటుల దలచినను, అలీసాదరులు మహమ్మ దీయులకు ప్రధాననాయకు లనుటకు పండియము లేరు. వారిని వెతుకకు ద్రోసివైచుటకు మహమ్మ దీయు లంగీకరింకరు. భారతీయ మహమ్మదీ యులు తుర్కీకి సకాలమునకు వెడలజోపుటచే, ఇదివరకే ప్రబలనప్తమువాటిలైన. ప్రభుత్వమువారు తమయుత్తరువును పునర్విమర్శించి, తగినసమచా రముల నొసగవలయునని, మోకతాలీగారు గోరి యుండిరి. కానినేటివార్తప్రకారము, ప్రభుత్వము వారు మోకతాలీగారికోర్కెను మరల నిరాకరించి నటులదెలియుచున్న. ప్రభుత్వమువారిలేఖనుకూర్చి ఎట్టి శర్య నచల నిరసనలయినో యోచించుటకు, ప్రత్యేక కిలాఫాత్ సభ ఇరుగునని ప్రకటింపబడెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ హస్తదృష్టిని విడువ కున్నారు. మతవిషయములలో సయితము అనవ సర కతిబంధకములు గలిగించుట శోచనీయము. వీ చర్యనలన, మహమ్మదీయులలో మరల నసం తృప్తి పెరుగుట సహజము. లా, ఆర్డురుక్షణ కట్టి చర్యలవనముగాజాలవు. కిలాఫాత్ సభమువారు తగిన ప్రత్యుత్తరము నొసగకమానరు. స్వరాజ్య సిద్ధివలనగాని, ప్రజలహక్కులు రక్షించబడనేరవని, స్పష్టమగుచున్నది. హిందువులు, మహమ్మదీయులు, సిక్కులు మున్నగువారందరుకు తమ మధ్యనున్న అంతఃకలహములను మానుకొని, సర్వసౌభముల కేకూర్చెడి స్వరాజ్యమును త్వరలో సంపాదించు టకై యావచ్చుక్తిని వినియోగించుట, ముఖ్య వశ్యకము.

వైస్రొచ్చుమును పునరుద్ధరించుట

వైస్రొచ్చుమును మరల నెలకొల్పవలయునని, సుప్రసిద్ధులగు కలనల్ సర్ ఛార్లెసువీటుగారు కా మన్యునభిలో కోరియుండిరి. ఏటు బోలు బ్రిటిషు ప్రముఖులు, హిందూదేశము నెప్పుడును అణగ ద్రొక్కవలయుననియే గోచించుచును. కాని, ఏటు గారు భయపడి నక్కరలేదు. స్వదేశసంస్థాపనమ గృహమును నిరోధించుటకు, వేరొక వట్ట విడివరకే నిర్బంధపడెను. రాజద్రోహపుచట్టము ప్రతికల్పమై

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గాంధీ మహాత్మ ని వృ జా ని డి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

23.4-24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇదివఱకు	చందాలు	ఇదివఱకు	చందాలు
దుగ్గిరాలలో వసూలుకాబడి మొత్తం	19952-6-1	ఇదివఱకు	9607-12-11
అద్దంకి లక్ష్మణాచార్యులుగారు కుమారుని వివాహసందర్భమున యిచ్చింది	438-8-0	మారవపల్లి నరసింహాచారిగారు, నేమకల్లు	0-4-0
	15-0-0	ఒక అభిమాని	0-1-0
మొత్తం	20405-14-1	శ్రీ కృష్ణమూర్తినాయుడు, బన్నూరు	1-8-0
		మొత్తం	9609-9-11

పూజానిధికి సొమ్మును బంపు చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు

విడివిగ ప్రయోగింపబడుచు నేయున్నది. జన్మస్మృతం త్ర్యములరికట్టబడుచునే యున్నవి. వైస్రొచ్చులేని లోపము, దేశమున గనుపించుటలేదు.

స్వల్పసంస్కరణము

బడ్డెట్టుగ్రాంటు లనేకములపై శాసనసభలు వోటుజేయుటకు వీలులేదు. వోటుజేయదగినవి, వోటుజేయదగినవి, అను భేదమును తీసివైచి అన్నిగ్రాంటులపై వోటుజేయుటకు వీలు గల్గింప వలయునని మిల్సుఅను లేబరుసభ్యుడు కామన్సు సభలో గోరగ, అందుకు రిచర్డుగా రంగీకరింకక జోయిరి. ఇట్టి స్వల్పసంస్కరణములకు సయితము ఇండియా ఆఫీసు విముఖుల మూపుచుండ, వికాల సంస్కరణముల నెటుల యంగీకరింపగలదు ?

ఖద్దరు అప్పులు

గత ఖద్దరుబోర్డు సమావేశమునందు నిగ్గ యించినాంబు ప్రతిజ్ఞలలో 2000/-లు వంతు న అప్పులిచ్చుట కేర్పాటుచేయబడినది. సొమ్ము నేడో రేపో చేరును. అప్పుగావలసినవారు వెంటనే అప్పుప్రతములను వ్రాసివంపవలయును. అప్పుప్రత ములతోగూడ వెనుకటిఅప్పును ఏవిధముగ వాడి నదియును, మండలమునందలి ఖద్దరుసిలిని పయితము తెలుపవలయును దూదిని కొనడలచినవారందరుకు దూది ఖరీదును జేయుటవిషయమై వివరములను నలయుమొత్తములను దెలుపుచు అప్పుప్రతములను వ్రాసివంపుట యుక్తము.

కా. నాగేశ్వరరావు, ఖద్దరుకాభ్యర్థకుడు.

ఖిలాఫతు ప్రతినిధి సంఘము

ఇండియా దొరతనమువారి ప్రత్యుత్తరము టర్కీ దేశమునకు వెళ్ళగొని భారత ఖిలాఫతు ప్రతి నిధుల పానుపోర్టులను గురించి అభ్యర్థకు మాలానామోతాలీ గారు వ్రాసినలేఖకు యింకియా దొరతనమువారు ప్రత్యుత్తర మును పంపి. "మార్చి 14 వ తేదీన మేము వ్రాసినలేఖలో తెలిపిన విషయములలో నెట్టి యున్నను నేడుకాలము. ఈ ప్రతి నిధులే దేశమునకు కల్గెదమనిగో ఆదేశము దొరతనమువారు వ్యక్తులను వారి కాన్యక్రమమున ఆమోదింప వలెను. ప్రతివ్యక్తియును ప్రత్యేకముగ మేము తెలిపినవారుల గలవేమియు ఘోషణలో దరఖాస్తులను పంపవలెను. అటుల కాని నగాని పానుపోర్టు నీయవలెను" అని వారు వ్రాసిరి. ఈ లేఖనుకూర్చి ఆమోదింపబడు భారతఖిలాఫతు కార్యదంఘా నరసభ త్వరలో జరుగును (ఆ. ప్ర.)

జయిటోనత్యాగ్రహము

బిదవపాపాదీ జిత

లాహోరు చేరినది

లాహోరులో గొప్ప స్వాగతోత్సవము జరిగినది

వికరపాపాదీ జిత నిన్న (22 వ తేదీ) లాహోరు చేరి డి. లాహోరు పొరుగు సిక్ఖులను యిరవలను నెలకొలిపిగా చేరి జరవారికి ఘనముగ స్వాగత మొసంగి ఊరేగింపుచేసిరి.

సిక్ఖుల అరెస్టులు

లాభిమాన మండల గురువారా సంఘాభ్యర్థకుడు రత్నా సింగుగారిని కార్యకర్త గురుదయాల సింగుగారిని భాయా ఛేమా గురుదయాలను వ్యవస్థాపకుడు గుర్దాన రణజరుసింగు గారిని కాంతా హిరాసింగుగారిని ముగ్ధులనుండి సిక్ఖు లను గూడ పోలీసువారు అరెస్టు చేసిరి. (ఆ. ప్ర.)

తారకేశ్వరము మహాంతు

బంధువులపై కేసులు

కుంభాబ్దిముగ కలకత్తాకు సమీపమున హుగ్లీ మండల ముంబున్న తారకేశ్వర మొగోప్ప యాతాస్థల ఆలయ నొక మహాంతులకు. ఆలయము ఆలయ అనుచుకొను యాత్రికులకు చాల యజ్ఞములను కలిగించుచున్నందున యాత్రికులకు సహజము చేయుటకు యీ యజ్ఞములను సర్వసాధారణము అచట చురపరదళ చురపేరతో నొక చురపేరదళము కేర్పరచెను. తారకేశ్వరమున కావోయి యాపితు యాత్రికులు హెచ్చుమంది రాలెదు. ఈ దళమువారు మహాంతు పక్షమువారిపై కేరముల కారోపించుట కొన్ని ప్రకటనలనుచేసిరి. సిక్ఖుల దేశబంధు కా నుగారు కాంగ్రెసు పార్టీయను తారకేశ్వరమున కేగి విచారణ చేసి వచ్చిరి. ఈ ప్రకటనలలో హిందూసభా లోక ఉప సభ్యులును తారకేశ్వరమునకు వచ్చిగా వారునుచ విచారణ చేసిరి. స్వామి ఆలయమును మహాంతు కిచ్చుటలేదు. స్వామియనును ఆలయ మంటికులును కన్ను అక్రమముగ బంధించిరి మహాంతు దివాలా ఒకతను వేసెను. మహాంతు పరిజన లైదు గురు కన్నక్రమముగ బంధించి భరణ నవనాంప ప్రయత్నించి రని ఒక యాత్రికు డింకో కేసుచేసెను. (ఆ. ప్ర.)

కుంభాబ్దిమర్మము వీక్షింపుచు ప్రతము

కుంభాబ్ది గర్భున సర్ ఎన్నట్లు మెట్టి పునాగున విదరి పోవుచున్నందున అచట విద్యోగిస్తవమును సమర్పించు టకు లాహోరు ప్రభులకు సంసూచనాను తీర్చిదిద్దిరి. (ఆ. ప్ర.)

స్థానిక వార్తలు

చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు:—కె. కె. పాండే
జూరస్ ఫిఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు నేడు ఉద్యోగము స్వీకరించిరి.

కార్పొరేషను ఉద్యోగుల సంఘము:— వైశ్రవణమునాటి నూతనముగా స్థాపించిన కలెక్షనరము (గవర్నమెంటు) కార్పొరేషను కమిషనరు జి. టి. బోసుగారిచే రేపు 24 న తేదీన తెలియజేసిన. వి. తిరువలక్విగా రధ్యముగా నుండును. ఖా. బి. మ. ఉస్మాన్ సాహెబుగారు గ్రంథాలయముల గూర్చి రేపుసాక్షంకాలము 5 గంటలకు తెన్నినూర్వద్ద ఉపన్యసింతురు.

హిందూస్త్రీల లక్ష్మీవిలాససభ-రామాయణ కాలక్షేపములు:— శ్రీరామాయణ కాలక్షేపములో 4వ పటిడియైన "శ్రీరామరాజ్య పట్టాభిషేకము" ను గూర్చి రేపు (24-4-24) సాయంత్రము 4 గంటలకు తిరుల్లిక్కేటి 1/3 వెంటకంకంకిల్ల వీధిలో మాత్రం శ్రీ ఎం. లక్ష్మయ్యగారు కాలక్షేపము చేయుదురు. ఇదిస్త్రీలకు మాత్రము యోగ్యమనబడినది.

కానసనభ ఎన్నికల తగాదాకోర్టు:— కల్పిమ తీరమా, జిల్లాకలెక్షనర యొక్క పరమమున భారతీయన గభ కన్నకొనబడిన కే. నదాభిక్తిగారు ఎన్నికను అత్యంతము చుప్పిల్ నాడుతున్నారని తెలియజేసి విచారణ సంబంధమై ఎన్నికల కమిషనరు వ్యా. ఈ. హెచ్. వ్యాసమ, వి. వి. శ్రీనివాసయ్యగారు, పి. వి. నుబ్బయ్యమొదలగువారు కానసనభ్యుల గదులలో నేడు కూర్చుండిరి. తెలియనర పతమున దాక్కరు స్వామిశాధకుగారు వాదించుచుండిరి.

కాకపోకలు:— గా. టి. ఎ.కె. కల్యాణంబ్లే అభివృద్ధికాభివృద్ధిగారు నుటూరునుండి కేటికవియం తిరిగి వెళ్ళుచున్నప్పుడు. రేపురాత్రి ఉదకమండలము బోయిదడ.

ప్రధాన వ్యాయమూర్తి మాట్లాడుటకు గారు, కార్పొరేషను కమిషనరు బోసుగారు, వ్యవసాయకాభివృద్ధి అర్. డి. అప్పయ్యగారు, భారత్తు ఫిఫ్ కన్వెన్షన్లకు ప్రయత్నముగారు, మెట్టపాలెము మెయిలులో నేడు విచ్చేసిరి.

విద్యకుంత్రి కర్. ఎ. పి. పాల్గొనగారు కన్నరాత్రి ఉదకమండలముబోయిరి.

జి. అర్. ఎఫ్. టాటూనూరుగారు నిన్నరాత్రి కలకత్తాబోయిరి.

మాండలే ప్రాకార్య
రంగూరు, ఏప్రిల్ 22:—రచ్చే సోమవారమునాడు మాండలే ప్రాకార్య తెరచిపెట్టినందున వ్యాధియున్న బిడ్డలకు డ్రాఫ్ట్ మాండలేలో కూర్చుండు. ప్రాటు వ్యాధియున్న సెలవుమీద వెళ్ళుచున్నందున ఆహుస్థానే ప్రాను వ్యాధియున్న వి. సి. శాన్. నిశ్చయించబడినది. (అ. వె.)

సర్ గ్రీష్మపుద్దుమయ్య గారు
సర్ తేజ్ బహుదూర్ సప్తాగారి
వీడ్కోలుపు విడు

అల్లాబాద, ఏప్రిల్ 22:—కె. గ్రీష్మపుద్దుమయ్యగారికి చాల బిల్లులెక్కినవి, తిరువనంతపురమును వీడ్కోలు పెట్టబడినది. కే. కే. కమిషనర్ సప్తాగారు నిన్న సాయంత్రమున యిచ్చి తోట కందుకు రాగలిగిరి. దాక్కరు తెనెంటు రైటుఅసలబుల్ శ్రీనివాసరాస్త్రి, కే.డి.మిలీట టీకన్, బహుదూరు ద్వారా కాదుగాదును కమిషనర్ కన్నననుకున్నవచ్చిన తేదీతరువాత ఆందునకు విచ్చిరి. కన్నననుకు నయినను గోరుచు ఆస్తిరియనుండి నెకేటరీకు పంపిన తొలికార్డ 50 కేజీ. ముదూర్ సప్తాగారికి చేరెను. (అ. వె.)

వైమానికుడగు మెక్లారన్
కరాచి ఏప్రిల్ 22:—వైమానికదళముల శాఖకుడగు మెక్లారన్ గారు బుమెగనుండి ఉదయం 11-25 గంటలకు బందరు అవ్వనుకుపోవలెనని బయలుదేరెను. అందరును తేమముగానే యున్నారు. ఆయన కమిషన్ సాయంత్రము 4 గంటలకు బందరు అవ్వనుకు యేరును. (అ. వె.)

పానగలు రాజాగారి పర్యటనము

విల్లింగుడను ప్రభుత్వగారియడ దాక్షిణ్యము
బరంపురం, ఏప్రిల్ 19:—గా. పానగలు రాజాగారు, స్థానిక కన్వెన్షన్ల కాలమంత్రి, రాత్రి మెయిలులో యానగరమునకు విచ్చేసిరి. స్టేషనునంద వారిని నవాబులనుటకు కల్లికోట రాజాగారు, జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుడు, ప్రెసిడెంట్ కన్వెన్షన్లు అ. పి. న. బాపరావుగారు, జిల్లా బోర్డు ఇంజనీరు, కర్మగారు, జిల్లావైద్యాధికారి సి. రామనందయ్యగారు, కో.కా. అప్పారావుగారు మున్నగువారు విచ్చేసిరి. పురపాలకసంఘాధ్యక్షుడు నంత్రిగాకే పూలచారము చేసి కల్పివా రందరిని వారి కెంతకరం.

మరునాటి ఉదయమున మేటూరుపై జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షునితో ఇ. జనీరుగారితో సహాకుపానుచే కొట్టుకొనిపోయిన స్థలములకు జూడుకై ఇచ్చాపురం బోయిరి. అటుండి బామలూరుకు, జరదాగొడ్డునైన కొంతదూరముబోయి తిరిగి కల్లికోట రాజాగారి బంగళాకు ఆరగింపు తిరిగివెళ్ళుచు వచ్చిరి.

సాయంత్రము 8 గ. పురమందిరమున జరిగిన జిల్లాబోర్డు సభకుబోయిరి. ఆ సభకుకుడు గా. మంత్రిగారి కొనూరుచిన ఆఖిందనంతరము జరిగి, వారొక్కన మేటూరు కొనియెడును తిరిగి మంత్రిగా నియమించబడినందుకు సంబంధించు వారి సానభూతిగ గోరుచు తమ బోర్డుయొక్క అవకాశములను వెలిబుచ్చిరి.

తిరిగి మంత్రియగుటకు కారణము
గా. మంత్రిగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు తనసేవను కొని యాడి నుండుట అ మితానంధ భరితుడనై తన నిసభ వారికి వెలిపెను. తాను తిరిగి మంత్రిగా నెన్నుకొనబడుట సభగారి కంగీకార మైనందుకు సంబంధము వెలిపి నామట్టుకు నేను మూడేండ్లు కష్టపడినచేసి నపిదప విశ్రాంతి నై కొననెంచితినిగాని విల్లింగుడను ప్రభుత్వగారు ఆయనకే తెలిసిన కొన్ని కారణములచే నన్ను మరల కొంతకాలమువరకైన మంత్రిగా నుండవలెనని నిశ్చయించుటచే ఆయన నిశ్చయము ప్రకారము పదవి సంగీకరింపవలసి వచ్చెను. అని పానగలు రాజాగారు నుడివిరి తాను స్థానిక కన్వెన్షన్ల కాలమంత్రిగా నుండునంతరము స్థానిక సంఘము యభివృద్ధికి పాటుపడెనని వెలిపి.

సామభూతిగలదు - సహాయములేదు

కుపాను కచ్చిన వెంటనే యాజిల్లా కాదేశానలెనని మంత్రిగారు తలచుచున్నాని మదరాసులో పని విస్తారముగా నుండుటచే ర తేవండి. గా. టి. ఉ. ద. య. మే. కొన్ని ముఖ్య మార్గములను జూచుచున్నది. చాల మైళ్ల దూరము లోడ్లు కుపానుచే కొట్టుకొనిపోయి, వలెనను పూర్తిగా నాశనమై యుండుటచూచి చాలచిచారింది. నవ్వుచూచుకలిగినది. వెంటనే కేంద్రసంబంధము. జిల్లాలో ముఖ్యమగు మార్గముల దుస్థితిని జూచునంతే మంత్రిగారు సందగిసితిరి బడి, రోడ్లను వలెనలను వెంటనే మరమ్మత్తుచేయించుట ఆవసరమనితలంచిరి. కాని, యిందుకు బడ్జెటులో అవకాశములేనందున, గ్రాంటుల నిచ్చుటకును ఆ రేకుం డె ను. ఈ యే డు బడ్జెటు బోటాబోటిగా నుండుటచే యిట్టి పనుల చేయుటకు వీలుగావున్నది. ఇంకే భూమి గ్రాంటుల నిచ్చుటకు ప్రత్యక్ష ఆర్థికదరకన్నబట్టి ప్రభుత్వమువారికి వీలుగావున్నది. ఈరాష్ట్రమువారియనుకుని ట్టుబడిన కేంద్రప్రభుత్వమువారు తగ్గించిన చోట్ల గ్రాంటులకు వీలుండెడిదిగాని సామాన్యకానసభలో కన్వెన్షన్లకు కడకాకే మిచ్చుటలేదు. ఆయనను ఆర్థికసరమగు మరమ్మత్తులను బోర్డుగారు చేయించుటకు వీలునగుటకు తానే మి తేజగలుగనో తేనెదనని వెలిపిరి.

ప్రత్యేకాంక్షములు

బామనానదివైన వలెన ప్రాంతరొడ్లును సంబంధించినదగుటచే, దానిని మరమ్మత్తుచేయు బాధ్యత ప్రభుత్వమువారియందున్నది, తానివలెనది వెలిపినట్లుగా భనలేమిచే బాధ్యతను నిర్వహించ జాలకుండు రని జరికిరి. కర్మామిడి కడ్డ మెలియాపుట్టి మతెన రెండవతరగతి రోడ్లునైనన్నిది. దీనికి ప్రభుత్వమువారు భనము చూచుకొని సగము సామూ గ్రాంటు గను మిగిలిన సగము బులముగను యివ్వగలుగుదురేమో రోడ్ల విషయములో బోర్డుగారు మామూలుగా ప్రాంతరొడ్లకు మెయిలు కరు 500 చా. రెండవ తరగతి రోడ్లకు మెయిలుకు మా

గొప్పజలాంతర్గామి

బొంబాయివచ్చినది
బొంబాయి, ఏప్రిల్ 21:—2800 టన్నులకే క్రి. తిగి ప్రపంచములోకల్ల గొప్పదను కే 26 జలాంతర్గామి బొంబాయికి వచ్చెను; తూర్పుదేశ ప్రయాణమునకై ఒకటి కే. తు. దినముల తా కొలబోవ వెళ్ళును. ఉత్తరదేశ పసిఫిక్ లో ప్రయాణమును పరీక్షించుటకై యిది బయలుదేరినది. ఇదియొకరకముగ ముందు ప్రయాణము చేయుచుండగా యాత్రికులను తీసుకొని పోవుచున్న ప్రాంగిస్తాను అనుయోధ భయంకరముగా ముందు దినికి కనబడెను. ప్రక్కనే 24 గంటలు నిలువబడిన పిమ్మట ప్రయాణమునకు యిబ్బంది కలుగజేయునగాన వాస్తవమునకు కమాండరు ధాంపును ఉత్తరపుక బొంబాయి. 10 గంటలకు వదలిచి తిరువారీ అయోధమునగను కే. 26 యొక్క యుద్ధోపకరణ బొంబాయి యాటుకల్లబ్బు - 1 య తిథ్యమును పొందుచున్నారు. సీ మెన్సుయినిస్టి ట్యూటనారు వారికి కనో దియలను కల్పించుచున్నారు. (అ. వె.)

ఆనరబుల్ అఫ్ ఫర్ అమామద్దుఖానుగారు

అఫ్ ఫర్, 21 ఏప్రిల్:—ఆనరబుల్ సాహిబజా ఆఫ్ ఫర్ అమామద్ ఖాను యిగ్నాదు వెళ్ళుటకై నేడు బొంబాయికి వెళ్ళెను. వీరు రే. పుదు మనముద్దీను నిశ్చయించుచునకు వీరికి బయలు ఆనరబుల్. బాబు కర్ మో. మియాల్లాఖానుగారు వైశుఖాన్లగుగా నెచేయుదురు సాహిబజా సాహెబుగారు యిండియా కాన్సిలులో వారికాలము తీరునప్పటికి వచ్చే సెప్టెంబరులో తిరిగివచ్చును.

మాలానా మాలూబర్ రహీమాన్ ఖాన్ మ. క్యాపి నవాబ్ సాక్షిబాగుగారు అఖిలభారత మనముద్దీను విద్యాసభకు రి కంవెన్షన్లమువరకు ఆగి నైకరిగా ఎక్కుకొనబడిరి. (అ. వె.)

250 చా. పుచ్చుకొనవచ్చును. సరస్వతి, మున్నగు స్థలములలో పాత కాలల గ్రాంటులను గూర్చి తాను ఉదయమండలము బోయి కాగితముల జూచి నిర్ణయించెదనని మంత్రి రు. దె. పి. ఉద్ధామము మార్గము లేస్తరును టానుగూర్చి బోర్డువారే జూచుకొనవలెను. ప్రభుత్వమువారు ప్రాంత, 2 క రెగిలరొడ్లకు మార్కెట్ గ్రాంటుల నిశ్చయలగుంజామువద్ద ముతెన

అఖిల ఆంధ్రును గంజామువద్ద కుషిల్ బ్యాంకలెన గూర్చి యిట్లువెలిపిరి. ఈవిషయమున యిదివరకు ప్రభుత్వమువారికి అర్థించినపుడు రైల్వేఆధికారులు రైలుమార్గమునకు కొద్దుమార్గమునకు రెండింటిని ఉయోగము యేకుంకెన నిర్ణయించుకే మోకనుగొనవలెనని బోర్డువారికి ప్రత్యుత్తరముచ్చెను. రైల్వేవారందుకు ఆగి కరింపకుండిరి. కాని, బోర్డువారు తమభాగము వ్యవహారముచెల్లించిచో రైల్వేవారిట్టికలెన నిర్ణయించుటకు పూనుకొనెదరని తెలియచ్చెను. కావున అందులకు తామెంత ఇల్లింపవలసి నుండునో, యేమరకులనై కల్పించవలెనో రైల్వేవారిని బోర్డువారు తెలికొని ప్రభుత్వమువారి కటకపరచిచో తగులిని విచారించెదను.

బోర్డు అధ్యక్షునికి మెప్పు

పిదప అవకాశము దీసికొని పానగలు రాజాగారు బోర్డు అధ్యక్షుని చాకచక్యముల గూర్చి, కన్వెన్షన్లకు వెలుపుచు కొని యాడిరి. కల్లికోట రాజాగారు వయసు చిన్నవారయినను అధ్యక్షులుగానుండి బరంపురమునకు గంజాము జిల్లాదగ్గర చాల మే. లాస గూర్చుచున్నారని లికిన. చివరకు కే.కా. సా. బోర్డు వారు తన్ను సత్కరించినందుకు అభినందనలు వెలిపెను.

బోర్డుసభ ముగిసిన పిదప వివిధ తాలూకాబోర్డుల అధ్యక్షులకు మాట్లాడుటకు సమయముంకరి.

సాయం కాలము మాడపుడి

సాయంత్రము 4 గంటల జిల్లా అక్సటాకు గారు గా. మంత్రిగారి కల్లికోట బంగళానంద ముట్టాడిరి. 4 30 గంటల కల్లికోట రాజాగారు మంత్రిగారికి విదొమంగి. 5 గంటల జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షునితో గోపాలపురం పురపురముల మీదకు బోయి రోడ్లు, రైలు మార్గముల తెలికి నునయోగమునట్లు నిర్ణయించబడున్న గంజామునంకెనను జూచి తిరిగి రాత్రి 9 గంటల కల్లికోట బంగళా చేరుకొనిరి.

మంత్రిగారు 21 కేడి ఉదయం మెయిలులో బరంపురం పిడిపోయిరి. వారిని పానగలుపుటకు యధారీతి కండకు విచ్చేసిరి.

వస్త్రధానము

గా. మంత్రిగారి రాకసందర్భమున బరంపురం పురపాలకసంఘమువారు ఆదిదానిద పాతకాల బాలబాలిలకు వస్త్రధానమును పంపించుచ్చిరి.

భారతశాసనసభ

మేనెల సమావేశము

27 తేదీన అడుగుబడు ప్రశ్నలు

సిద్ధా 22 ఏప్రిల్:—మేనెల 27 వ తేదీన భారతశాసనసభ సమావేశమైనపుడు అడుగుబడు ప్రశ్నల తర్వాత సభకు 25 ప్రశ్నలు గలవు. ఈ ప్రశ్నలకు కృతకరీత ప్రావృట చేసిన సమావేశమునందు ప్రత్యుత్తరము లాన గలబడలేదు. 1. ప్రెజిడెంట్ టైటుగారు ఆంగ్ల భాషను ప్రయోగించుటకు పూర్వము ఏని కంగ్రెసర మొసగినా. తాత్కాలికముగ క్రాంతి అధ్యక్షుడు నిజమింతుడువరకు క్రాంతి ప్రశ్నలు తీసుకొనబడుటకు వీలులేదు.

మే 15 దెవల్యూను రూలు

కె. సి. నియోగిగారు (ఎ) మే 15 దెవల్యూను రూలును ఆచరణలోనికి తెచ్చుటలన 1921 సం॥ నుండియు ప్రతివర్సరమున ఏర్పేరాప్రకారము కంటెంట్ లాభముగలుగుచున్నది? ఆదాయము పన్నులో దోకభాగమును కమి కౌనులవలన బూబయి, బెంగాలు రాష్ట్రము లెక్కుగా గోరుటచే జాయింటు పార్లమెంటరీ కమిటీవారి నిబంధనల నొసర్చినయె, కాని ఆరాష్ట్రములకడకుల నింతవర కేమారమును లాభము గలగలేదను విషయము నిజమేనా? (సి) ఈనిబంధనలను ఇకమివనైనను ఆరాష్ట్రముల కట్టిలాభమైనను గలగునోనా, ప్రభుత్వము వారు ఇంతవరకు సంపాదించిన ఆదాయమునట్టి దెవల్యూను రూలు? (బి) జాయింటు కమిటీ వారు మొదటను దేశించిన విధమున వారెందురాష్ట్రములకు కొంతలాభము గలగుటలు నిబంధనను శుభించుటకు ప్రభుత్వమువారు దలపెట్టెదరా?

విశ్వభారతికి ఇర్రును పండితుడు

ఎస్. కె. దత్తాగారికి ప్రశ్నలనడిగెదరు. విశ్వభారతి యందు బోధించుటగాను బోల్షావీకులదోకర్మముపండితుడును నిరసింతుటగాను అనుమతికొనగలననది గాగోరును దాక్షిణ్యపంపిండ్ల వాధావాదుగాను ప్రభుత్వమువారికి దరఖాస్తునవీరా? ప్రభుత్వమువారిను ప్రభుత్వరైతుమొసగికి ఆదక్షిణ్యుని నిరాకరింతుననెడిన యెడల కాగణము దెలిపెదరా? (ప్రాసెసునెన్నుకీలు అను జర్నలు రసాయనిక శాస్త్రజ్ఞుడు కర్మియును వెల్లుదు, బొంబయి యొం దోకమున దిగుటకు అనుమతిని గొంగా నిరాకరింతుననెడిన విషయము నిజమేనా? అరిని సామానులు సోదాజాదలడిన విషయమును, ఆరినికపురములగు కొన్ని తెల్ల కాగితములు వశపరచుకొనబడిన విషయము నిజమేనా? ఇవి నిజమగుచో అట్లుజేయుటకు కారణముల దెలిపెదరా? (ఆ) (పె)

సర్. జె. సి. బోసుగారు

హిందూదేశమునకు తిరిగి వచ్చిరి

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 22:—పోలీసు సెంట్రం బటల్ లో హిందూ దేశము నుండి వెల్లివిన సర్ జె. సి. బోసుగారు కి నెలలు ప్యూటనుచేసి కలకత్తాకు వేరు తిరిగివచ్చిరి. సాక్షులమున బోసు యన్ టిబ్బియ్యూద్ద సభ్యులు హైదరాబాద్ ప్రభుత్వి కాశ్రమలలో బోసుగారుచేసిన అభిప్రదితి ఆదానను మిక్కిలి ప్రశంసించిరి. జవాబు తెప్పలలో సర్ జగదీశుగారు సభ్యులకు వందనము లప్పించి హైదరాబాద్ ప్రభుత్వి కాశ్రమల యూరపుల యిదిరకే యన్నకసామును గై గొనెనని చెప్పెను. (ఆ) (పె)

లాహోరులో పేగు భయంకరముగా నున్నది

లాహోరు ఏప్రిల్ 22:—గడతిన రెండువారములలోను లాహోరులో పేగు వీరముగా నె యున్నది. మూడు 2200 మందికి తగినను. అందు 1700 మంది చనిపోయిరి. శంకర్పరారం భయమునందు ఇప్పటికి పేగు వీరమువారి కుఖ్య 71416 అందు చనిపోయినవారి సంఖ్య 84078 యి లాహోరులో తగ్గుట గాన. కాని రాష్ట్రములో దక్షిణమున కొంతమాత్రము కలుగుచున్నది. కొద్దికాలములో కర్మియుక్తి తగ్గిరి తగ్గియు నెబడును. అలోగ్యకావారు ప్రస్తుతము యూరకరై యేప్పకె 60 మంది వైద్యకాభోద్యోగుల సహాయమున వ్యాధియొక్క వేగమును తగ్గింపవలెనని ప్రయత్నించుచున్నార. (ఆ) (పె)

బొంబాయి ఏప్రిల్ 22:—సి. అ. అ. పి. మొయిసా స్టీవరు హాల్యూటనుది బొంబాయిలో రహితో 12 తేదీన బయలుదేరి బొంబాయిను 20 తేదీన వచ్చెను. అతడువాడే అచ్చటి నుండి బయలుదేరెను. (ఆ) (పె)

కరాచి ఏప్రిల్ 22:—వైమానిక శాస్త్రజ్ఞుడు మెక్లారను బండరు అబ్బాసుకు సాక్షులమున మానగలబట చేసెను. (ఆ) (పె)

చైనావారు బర్మాపై బడుటలేదు

ప్రభుత్వ ప్రకటన

రంగూను, ఏప్రిల్ 21 — తుంగ్రిండి విభజన ప్రభుత్వ ప్రకటన ప్రకటించబడినది. తూర్పు ఉత్తరముల సరిహద్దులలోని (బిటీషా రాష్ట్ర)యందలి గ్రామములపై దొంగల బడుటలందెరచి యు మిలిటరీ పోలీసువారు ఒకవోసునుండి మరొక వోటికి పోవుచుండిని ము షుకలలో విభిరీతముగా ప్రకటించుటకులన, (బిటీషా రాష్ట్ర)ములలోని గ్రామములపై అట్టివాడి యెద్దియు జరుగలేదని స్పష్టపరచుట చుభ్యవసరమై యున్నది. కె నాయిలోను చైనావారు స్టేషనులలో కొన్ని గలంతులు కలిగించి, కాని నూతనముగావచ్చిన సమాచారమున సరిహద్దు వెంటనే సభ్యులను జేర్చుటలో భువరాష్ట్రములపై దాడివేసెదమను నుద్దేశ్యమేమియునులేదు. మిలిటరీ సహాయమును ఆవరం కలగలేదు. పోలీసుబలగలు బలభువబడలేదు. పాగ్ భావ్ పోలీసుమార్కములు అందుగా బాగ్యత్రపుకులై బలపరచిరి. తక్కినవిషయములన్నియు అందముగాను తక్కుకు మార్గములు చూపుచున్నయెనై యున్నది. (ఆ) (పె)

రంగూను ఏప్రిల్ 22:—పశ్చిమ సభివృద్ధి పరచుటకై ప్రభుత్వమువారు ఆర్థికసహాయము జేయవలెనని చిప్పిన యుండి యాకొ యంకెస్టి గ్రామలో కమిషనువారి కిపారములు బక్కాలో ఎంతవరకు అనుసరించేయ గుల విచారించుచు బర్మా గవర్నరు నియమించిన కమిటీ, సాక్షులను విచారింపిరి గాద్ద చేయుటకు లోకు సమావేశమయినది. దెవల్యూను కమిషనున అధ్యక్షత వహించెను. (ఆ) (పె)

వి. సి. ఎన్. పోటీనరీతులు

కైలాసనాథవాంచూగారు మూడవవారుగ గెలుపొందుట

కాన్పూరు ఏప్రిల్ 22:—గతవసరకెలలో జరిగిన సివిలు సర్వీసుపోటీ పరీక్షలందు నెలివిన, కైలాసనాథ వాంచూగారు మూడవవారుగ విజయమునెడి తెలియుచున్నది. పీక, కాన్పూరులో జరిగిన పండిత ముగడనాథవాంచూగారి సోదరుడు కుమారుడు అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయమున విద్య నభ్యసించెను (ఆ) (పె)

సిద్ధా, ఏప్రిల్ 22:—రాజకరినిధి ఇండియా కాన్పూరు సర్ జాను అలలులెన్నసంఘము కార్యనిర్వహణసంఘము వైరపుగా సర్ క్షితకు టైటుగారు తేనెయన సర్ హెన్రీ మాన్ (క్లిఫ్ గరిని నియమించిరి. (ఆ) (పె)

సిద్ధా, ఏప్రిల్ 22:—టారిఫుబోర్డువారి నివేదికము 26 తేదీన ప్రచురింతుననెడి తెలియున్నది. (ఆ) (పె)

హైందవసరస్వతీ గ్రంథమందెరము - దంగేరు ఒక విజ్ఞప్తి

ఆనందవర్మములకు పూర్వము యూనుండియును మా పురయుటకు కొండెరుచేరి కర్మిగంధములలో స్థాపించిరి. నీమట్టు మాపురమునందున్న తెదలను వందెరుచునుగూడ కొందరుచేరి వందెరుచును వృద్ధిగావించి యుటకు కాండము పెంపొందించుటగాక, పురమున కంకయు నన్నె తెచ్చిరిని యు కమాత్రము కలిగియొకై కాగేరదు. కాని, రెండు, మూడు, శంకర్వరములనుండి మాపురము నున్న పిచ్చు వెదలల కొంతవరకు గ్రంథమునిరము విషయములలో విషయాలె యుండిరిని (వాయుట కంకయు చింతిలు చున్నదను. ఇకయునుండియెను మాపురవాడుకు, యుగకులకు (సోల్వూ మొంగి, గంధమునిరము వృద్ధిపరచుమాపురవాడు మకల్లికి సేవచేసెదగాక యిం ప్రాప్తం చున్నాడను. చింతా వెంకట్రావు.

తణుకు జాతీయవిద్యాలయం

తణుకు విద్యాలయ పాలకసంఘముయొక్క గత ఈ నెల 27 తేదీన మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు విద్యాలయమునందు సమావేశమగున. కావున విద్యాలయభిమానులును పాలకసంఘసభ్యులును తప్పక విచ్చేయప్రార్థులు, విద్యాలయముయొక్క పురోవృద్ధి గురించి తీర్మానములు చేయబడును.

తాడిమేటి వెంకటకృష్ణారావు కార్యకర్త.

తణుకు తాలూకా సంఘము

తణుకులో ఈ 27 తేదీని సమావేశము

తణుకుతాలూకా సంఘము ఈ నెల 27 తేదీన మధ్యాహ్నము 1 గంటకు తణుకులో జాతీయవిద్యాలయమున సమావేశమగును. (1) నూతనవర్సరమునకు జిల్లా సంఘ సభ్యులను ఎన్నుకొనుట (2) తాలూకాలో చుండు ప్రచారము జరుపువిధానము (3) ఉద్దరుసంఘములు (4) గ్రామానిధి (5) జాతీయవిద్యాలయము, ఇంకాయితర విషయములు చర్చింపబడును. (తణుకు ముగంతుమున తాలూకాసంఘమునకు సభ్యుల నెన్నుకొని తప్పక పంపగోరెదము.

గ్రామ సంఘములు

ఇంతవరకు తాలూకాలో ఏర్పడిన గ్రామసంఘములకా ర్యదశ్యులందరకు ఆయా గ్రామసంఘములలో చేసిన సభ్యుల మొత్తమును, వరులైన చందాల మొత్తమును తెలిజేయుచు తమ వద్ద నిల్వయున్న సాక్షులకు వీలవే తాలూకాసంఘ కార్యకర్త తణుకు పంపించగోరుచున్నాము. ఇది చాలా అవసరము.

మంగిపూడి పురుషోత్తమ శర్మ కార్యకర్త తణుకు తాలూకా సంఘము

రేపల్లెతాలూకా కాంగ్రెసు ప్రధమసమావేశము

గ్రామసంఘకార్యదశ్యులకు హెచ్చరిక

తాలూకామహాసభ ఏప్రిల్ నెల 23 29, సోమ, మంగళవారములందు కనగాల్ గ్రామమున జరగ నెక్మయింపుబడినది. కాబట్టి తాలూకాలోని గ్రామసంఘముల కార్యదశ్యులందరు క్రొత్తపొంది ప్రతి గ్రామసంఘమునందు కుహాభి కాక్కరతి నిధి నెన్నుకొని వందలనెయున్నది అట్లు ఎన్నుకొంటే ప్రతి నిధులపేర్లు ఈ నెల 27 వ తేదీలోకల తాత్కాలిక ఆధ్యక్ష సంఘ కార్యదశ్య శ్రీముత దుపా వెంకటేశ్వరగారి (1వ గాల) తెలిజేయవలయును. ఇప్పుడు ఎన్నుకొనబడిన ఈ ప్రతి నిధులే తాలూకా స్థాయిసంఘమునందు జరుగనున్న సంవత్సర మంతయు సభ్యులుగానుండురు. కనుక అప్పుకప్పుకు జరుగబడే తాలూకా సంఘసభలకు తప్పక హాజరయ్యేవారిగను, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు మిగుల క్రోధాభ్యులు గలవారిగను, సాధ్యమొకతవరకు ఆకాశించి ఎన్నుకొని, వందలయెనని హెచ్చరించుచున్నాను.

తాలూకాలోని ఫిర్కావా ర్లందరకునా, తమకము ఫిర్కాలలోని గ్రామములకు వెంటనే వెల్లి కలి గ్రామసంఘమువారు కుహాభి కాపుగ ఎన్నికలుజరిపి ప్రతినిధులపేర్లు తెలియజేయుట ప్రయత్నింపవలయును.

ఈ మహాసభనుగించి గ్రామములలో వాగుగ ప్రకటన చేసి బహుమంద్రివజలు సభ్యులయెట్లు గ్రామసంఘ కార్యదశ్యుల ఫిర్కావాల్ల క్రొత్తపొందవలయును.

సభ్యులవచ్చేయు ప్రతినిధులకు ఇకరెవెర్దుకు ఉచితభోజనాది వనతుల నేర్పాటుచేయుటకు గ్రామములలోని బ్రాహ్మణులు, వైశ్యులు, శాయర్లు మొదలగు యావస్యుని, కుటుంబాలె యున్నార. ఆహ్వానసంఘ మేర్పడుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. వివరములు వెనుకనుండి తెలుపబడును. సభాభ్యర్థుని నిర్ణయమునాదా వెనుకనుండి క్లిరి గ్రామమున తెలియజేయబడును.

17-4-24 } మంచిరాజు రామయ్యార్, మకాం, గుంటూరు } తాలూకావాడు

మోహి నీ తైలము

5 తు॥ నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు మోగమైనది.

ఇదిమనోహరీశము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదేవులు, శిష్యుగ్రంథులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విక్రాంతిచ్చును. సుందరుల మోహలావణ్యములకు ప్రాపగు కురులును మనోహరముగ వేంచెప్పకలెకాను. తలకురాచి దువ్వకొనిన ఇంగు పొయరు వారలకుమాత పరిమళము వ్యాపించును తలలోమండుకు పుట్టనివ్వదు. దీనియందు మనోహరమును సువాసన ద్విద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడనె యున్నాము. వేయేలక సావరిలించిన నిజము తెలియగలను అమ్మకాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

విదేశ వార్తలు

కార్మిక ప్రభుత్వమువారు చేసిన కార్యములు

ప్రధానామాత్యుని ప్రకటనము

లండన్, ఏప్రిల్ 21.—ఇండియన్ డెయిలీ క్రానికల్ వార్తాపత్రము ప్రకటించిన ప్రకారము ప్రభుత్వమువారు చేసిన కార్యములు క్రిందివలె:—

1. ప్రభుత్వమువారు చేసిన కార్యములు:—

2. ప్రభుత్వమువారు చేసిన కార్యములు:—

కార్మిక ప్రభుత్వము

నైనికనాకాదళమును తగ్గించుట

ఇండియన్ డెయిలీ క్రానికల్ వార్తాపత్రము

లండన్, ఏప్రిల్ 22.—నైనికనాకాదళమును తగ్గించుట ప్రభుత్వమువారు చేసిన కార్యములలో ఒకటి. ఇది ప్రభుత్వమువారు చేసిన కార్యములలో ఒకటి.

రషియాకు సొమ్ము కావలెను

కమ్యూనిస్టు పద్ధతులను మానరు

ట్రాట్స్కిగారి యభిప్రాయము

మాస్కో, ఏప్రిల్ 21.—ట్రాట్స్కిగారి యభిప్రాయము ప్రకారము రషియాకు సొమ్ము కావలెను. ఇది ప్రభుత్వమువారు చేసిన కార్యములలో ఒకటి.

రషియాకు ఎవరైన బుధామిచ్చిన వారికి ఎరయ్యె నగు సొమ్ములను జేసినదియు కాని వారికి లోబడి బానిసలను జేసినదియు జరిగినపుడు ప్రకటింపబడును.

భారతదేశసంస్కరణములు

డెయిలీ క్రానికల్ వార్తాపత్రము

లండన్, ఏప్రిల్ 22.—యూరప్ లోని సంఘమువారు జరిపిన కార్యములలో ఒకటి. ఇది ప్రభుత్వమువారు చేసిన కార్యములలో ఒకటి.

ప్రభుత్వమువారు-లిబరల్స్

లండన్, ఏప్రిల్ 22.—లిబరల్స్ పార్టీకి చెందిన వారు చేసిన కార్యములలో ఒకటి. ఇది ప్రభుత్వమువారు చేసిన కార్యములలో ఒకటి.

నై సులో కమ్యూనిస్టు పార్టీస్టుల పోరాటము

నై, ఏప్రిల్ 21.—నై సులో కమ్యూనిస్టు పార్టీస్టుల పోరాటము ప్రభుత్వమువారు చేసిన కార్యములలో ఒకటి.

భారతదేశములో లోపములు

అందరకు నువకరించు ఒకే ఉద్దేశ్యము లేదు

వింగ్ రౌట్ గారి ప్రత్యుత్తరము

లండన్, ఏప్రిల్ 21.—వింగ్ రౌట్ గారి ప్రత్యుత్తరము ప్రభుత్వమువారు చేసిన కార్యములలో ఒకటి.

తుర్కీ రాజ్యాంగ నిర్మాణము

క్రొత్త శాసనము

క్రొత్త రాజ్యాంగ శాసనము అధిక ప్రతిపక్షమును కలుపుకొని చేయబడును.

క్రొత్త రాజ్యాంగ శాసనము అధిక ప్రతిపక్షమును కలుపుకొని చేయబడును.

జర్మనీలో రహస్యపు నైనికతరిఫీసు

లండన్, ఏప్రిల్ 21.—రౌట్ 15.55.—జర్మనీలో రహస్యపు నైనికతరిఫీసు ప్రభుత్వమువారు చేసిన కార్యములలో ఒకటి.

సోవియట్ పత్రికా సంపాదకుని మీద గూఢచర్య మొనర్చు నేరమును మోపిరి.

బ్రెజిలియన్ నైనికతరిఫీసు చనిపోయినని తలచి సమాధిని గట్టుట

అనైనికతరిఫీసు దానినిజూచి అస్పర్యపడుట

లండన్, ఏప్రిల్ 21 రౌట్ 9-15.—1914 యేర్పడులో పనిచేసిన నైనికతరిఫీసు చనిపోయినని తలచి సమాధిని గట్టుట.

ఇంగ్లాండులో జైల్లు కట్టు ప్రదేశములను భూకంపము వలన బలహీనము చేసినది.

ఇటీవల కేన్సెల్లెరుక్ దివంగమునకు వారణభూతుని ఇద్దరు కన్యాశిల్పిని బట్టించినది.

కేన్సెల్లెరుక్ వారణభూతుని దివంగమునకు వారణభూతుని

సప్తపరివారవిచారణసంఘము వారు

అధిక నిపుణులని వేదికము

పోయింకేరుగారి ప్రత్యుత్తరము

ఇది సప్తపరివారవిచారణసంఘము వారు చేసిన కార్యములలో ఒకటి.

బొంబాయిలో అగ్నివలన 1 లక్షరూపాయల

సొమ్ము నాశనమయ్యెను.

బొంబాయి, 21 ఏప్రిల్.—కంబాలియల్ గ్రౌండ్ లో యాటాంగిలోద్ధుల ఒకటిన్న పాకలోనిప్పులు కలిగి కలిగి వలన 1 లక్షరూపాయల నాశనమయ్యెను.

కాళిదాసుని పుష్పములు

వ ద్ద ము

ఆయుర్వేదమాతాండ భిషగాచార్య పండిత హెచ్. సుబ్బరాయశాస్త్రి కవిత్రు ప్రిన్సిపల్ గారు - సికింద్రాబాదు

ప్రకృతిసౌందర్యలీలాలాసలైభవము వృంతులలో శ్రీ మన్మథాకవి కాళిదాసునియందలి కవిసాగ్రహమును, ఇదివరలో లేదని యూహించుట అతిశయోక్తి కానేరదు.

పీత్యా యద్వదనేందుమండలకళిత కావ్యావృత్తాభిజితు ప్యాకల్పం కవిహితనాంబుడమయీ కాదంబిని వర్షతి.

ప్రసన్నరాసువము.

చంద్రునితో నమానమైన ముఖమునండి ప్రవించు అమృతము కవులకు మహాసముద్రమై యుండెనుటలో అతిశయోక్తి ఏమున్నది?

కాళిదాసుని కవల, కల్పగ, కపశ, కేకీ, మందా, పారిజాత, ఏల, లవంగ, నారికేళ, సప్తచ్ఛదాది సుమనోమనో భిరామ వృక్షలతావర్ణనలను బట్టియే యితడు వనమాతేలిలాల యోగ్యుడైన కాశ్మీరదేశవాసుడుగ నుండవలెననియు, ప్రకృతి యొక్క జౌరసపుత్రుడనియుకూడ యూహించవచ్చును. కాళిదాసుని వనోపధుల ప్రభావము రఘువంశము, కాకుంఠలపూర్వమే న్రాయబడిన కుమారసంభవమందే నూచింపబడినది.

“భగన్తి యత్రోషధయోరజన్యా మతైలపూరాః సురత ప్రదీపాః” యత్రోషధి స్వాకోవ్యమాణస్య ప్రదీప్తస్య అనుటలో ఓషధులకు స్వయంప్రకాశమానత్వ ముండుట తిరుణయన్న లోనే కనుగొనియుండెను.

“ఘృతేన గుహగతంతమస్తుహి నాద్రేణవనక్రమోషధిః” రఘువంశ - ౮-౫౩

శ్రీశేషియే “త్యమేవాహం త్యమేవాహం నశంసయః” అని యొకానొక వివాదపరిష్కారసందర్భమున కాళిదాసుని గూర్చి చెప్పియుండెనుట.

పుష్పవృక్షము లన్నిటిలో “తామర”యొక్క అంగ విభాగమునే ఎక్కుడుగ వర్ణించియుండఁజూల కనుగొందుము. ఈతనికి వృక్షములయందుగల సహజప్రేమాతిశయమును అధారబంధ ప్రముఖై ప్రయత్ని స్ఫుంధితానాం మునిర్విశేషమ్ కచ్చిన్న నాయ్యాదిరుపప్లవోవ శ్రేయచ్చిదామాత్రమపాదపానామ్. (రఘువంశ) హైయంగవీన మాదాయ ఘోషవృద్ధా నుపస్థితాన్ నానభేదాని పృచ్ఛంతో వన్యాం మార్గకాభినామ్. యిత్యాది శ్లోకములనే తెలిసనగును.

రఘువంశములో శ్రీమత్యుగ్ధసంధియే కవలీపమానో పమేయములు కనబడుచున్నది. తామరయొక్క సాధారణనామ ము లీలిక వివరింపబడి యున్నది.

పంకజం కవలం పద్మమబ్జం నలిసాంబజం కుశేళయంచ రాణీవ మరవింద సరోరుహం,

బృ-ని-ర-తా-కరము

శ్రీ కృష్ణుడు పద్మనాభుడనుటలో పద్మముననాభి యందు గలిగించినవాడను అర్థము. పద్మోద్భవ, కవలససః అని బ్రహ్మకు శేష్.

లక్ష్మీః పద్మాలయాపద్మా కమలా శ్రీర్ధరిపియా ఇందిరా . . . అని లక్ష్మీదేవి శేష్.

ఇటువంటి భగవత్సన్నిధిరూపులనామముకల తామర ఎంత పవిత్రవంశమై యుండవలెనో కనుగొనుదు.

పద్మపురాణములో తామరలోని దిమెత్తు భూమిగాను, వైననుండు పుష్పదళములు స్లేచ్ఛదేశముగాను లోపలిదళములు నాగలోక దైత్యలోకముగాను పేర్కొనబడినది. శ్రీమన్నారాయణమూర్తి సంకల్పముచే భూమి తామరలో నుండి వచ్చినది కనుకనే భూమికి పుష్కర అని పేరు.

శ్రీలలితాసహస్రనామములో శ్రీ మన్మథోత్తపురసుందరి “పద్మనాభసహోదర్శనమః” అనునామముతో ఆరాధింపబడుటచే లక్ష్మీదేవి శ్రీకృష్ణుని సహోదరి ఎటు లగనని సందేహము కలుగుచున్నది. కాని పురుషోత్తమశ్రేయోపాత్మ్యములో సుభద్ర శ్రీదేవికి కృష్ణునితో మేనకగర్భములో నుండు జన్మమందు పుట్టి నటుల యిలిచానను.

శ్రీపురాణేని బ్రహ్మదేవుడు కాంచీపురములో తపస్సు చేయుగా తామరపై నిలచుండి కమలము చేతపట్టుకొని తనసోదరుడైన శ్రీమహావిష్ణువుతో కూడ సాక్షాత్కార మిచ్చెనట.

కనుక నేకాబోలు శ్రీదేవికి శ్రీతిదామకమైనకమలమును కాళిదాసుడు పరిపరివిధములుగ వర్ణించియున్నాడు. కమలములు శతపత్రమని, సహసపత్రమని వర్ణింపబడియుండుట జూచుచున్నాము.

పద్మా పద్మాతపత్రేణ భజేసామాజ్యదీప్తితమోరఘురంగే పుండరీకాత పత్రం వికసత్కాశచామరః॥ ౮-౧౭ అనువోట్ల శతపత్రకమలమనియే యూహింపబడినది.

“శతత్పంకజలక్షణా” అనుచో శతత్కాల చిహ్నము కమలమని నిర్దేశము.

“శతపత్రేక్షణ చంచరీకచిగురక చంద్రాస్యచక్రప్రవిక” అను మనుచిత్ర ప్రయోగముచే తామరకు నూరుదళము లుండుటను తెల్పుచున్నది.

నీరజపత్రేక్షణ, పద్మాక్షి, సరోరుహాక్షి, అబ్జాక్షి, యిత్యాది పదప్రయోగములచే తామరపుష్పము అందమైన కమ్మలు పోల్చుట నుపసద్ధము.

నివాతపద్మస్థిమితేన చక్షుషా..... రఘు-౩-౧౭ తామరపుల నువాసన కలిగియుండుట యీక్రిందిశ్లోకములలో విదితము.

సరసీ వ్యవించానాం విచివిజ్ఞోభ శీతలమ్ (రఘు ఆమోద ముపలక్షంతో స్వనిశ్వాసానుకారణమ్ ౧-౪౩) పుంతాచ్చభం హరతి పుష్ప మనోకహానాం సంస్పృజ్యతే సగన్ధిజై గరుడాంబుభిన్నైః రఘు-౫-౬౯ లీలావిందధ్రుచే తు మృదలెట్టులమండలము తీరినది యిట్లు. “రజోభింతః పరివేష బంధి లీలారవిందం భ్రమయాం చ శార. రఘు-౬-౧౩.

పద్మాదరసమానకాంతిం లేక తామరసాంతరాభా అను ప్రయోగములో శ్రీహేమాంగసౌప్తవము నూచితము.

నూర్యఃకు కమలాపుడను నామాంతర ముండగా కాళిదాసుడు “తస్మిన్నభిద్యోతితబంధుబద్ధే ప్రతాపసంశోషితశ్రు పంకే” అనుచో నూర్యుడు కమలములచేతలను వికసింపజేసి, అవి యుండు ప్రదేశమున ఎండించుటల చేయుటచే వైరిభావము నూచించెను. ఇటులనే కమలములు చంద్రుని జ్యేషఠియభావ మిండుకలదు.

“శతత్పిన్దుష్టాంబుధరోపరోధశ్శశివర్మా ప్రకలోఽభిన్యాః” మంచుపడుటలను తామరపుష్పములు నాకేముందును.

“హిమనేకవిప్ త్రిత్రమే నలిసీపూగ్ధనిదర్శనమతా. ౮-౪౫ ఇందు కృతాంతకుడు సౌమ్యమైనపదార్థమును సౌమ్య వస్తువుచేతనే పరివారిండునను నీతిప్రజోధకము. కాళిదాసుని వర్ణనలో నెక్కువ శృంగారసము ప్రయోగించినది. ముద్రీకాగ్ధభా రణకాలములో పనోధరాకార మిరితిగ వర్ణించెను.

దిశ్శుగచ్ఛస్సనితాంతేవరం తదీయమానీలముఖం సునన్దయం తిశ్శకాగ్రధ్రుమరాభిలీనయో న్సుజాతయోః పంకజకోశయో స్థియమ్. సహద్రదేశకమలముయొక్క వర్ణన ఎచ్చటను కనబడలేదు; కాని రఘువంశములో ౬ వ పర్వ ౨౬ శ్లోకములో సునందస్వయం వరకాలములో ఇందుమతి నెటులగొనిపోయినది యిరితిగ తెలియ జేసెను.

సమీరణోత్థేవోరంగ రేఖా పద్మాద్దగంమానసరాజశంసీమ్. దీనికి పుండరీకము. సహస్రారకమలమందును. ఈపుండరీకము గురించిన యావద్విషయము యికమీద వివర్ణించెదము. మేఘమాతము - ఉత్తరమేఘములో నిత్యపుష్పిత్వన ప్రాప్తి యిరితిగ నున్నది.

“సాస్తేలిలాకమలములే” “నిత్యపద్మాసనిన్యాః” మదగజముయొక్కకపోలెలము కమలములకు పోల్చబడిన వర్ణన ఋతుసంహారములో నిటుల కాననగును.

వనద్విపానాం వతోయయాస్సనైః మదాన్విలాసాం, స్వన తాం మహావృహః | కపోలజోవిమలోత్పలప్రభా స్మభ్యం యూధై ర్భదవారింఛతాః.

“ప్రత్యాపేషు స్ఫుటితకమలా మోదమైత్రకసాయః” మేఘమాలే. - ౩౨ పుష్పించినటువంటి కమలముయొక్క నుగంధముచేత నువాసనగల శరీరముచే ముఖమునిచ్చుశ్రీలు.....అనుటచేతను, అదేపూర్వార్థము ౩౬ శ్లోకములో

చందీశ్వరస్య! ద్యుతోద్యానాం కవలయరజోగంధిభిర్గంధవత్కాః | తోయక్రీడానిరతయంతి స్నానతి కై ర్భదర్షిః॥

అనుటచేతను తిత్త కవలయశబ్దములు నుగంధివాచకమగునటుల నూచింపబడినది. “కటుతి కంకమాయస్తు సౌరభ్యేచ ప్రకీర్తితః” ఇతి హాలామూఢః”

“ప్రాలేయాగ్రంకమలవదనా వోన్మిహిహర్తంసలిన్యాః”

అనుటలో కమలముపైనుండు హిమవిందువులు ముఖమున గ్రవించు బొమ్మములకు సామ్యము నూర్చోదయముతో ఖండిత యోషితులనయననలముల కాంతింపబడునటుల హిమవిందువులు కూడ రోషింపబడి నేత్రోత్పన్నముగావించును. అంగకవిసార్య భౌముడు పేర్కొనరుకూడ యావిధముగ, “మిడ్ సమ్మత్ నైట్సు డిం” అనునాటకములో వర్ణించియున్నాడు.

That same dew which sometime on the lids * * * * * Stood now, within the pretty flowrets eyes, like tears.

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఏ.పల్ 23-వ తేది బుధవారము

1) ధాన్యములు

బియ్యం బస్తా	బియ్యం బస్తా	బియ్యం బస్తా
బియ్యం బస్తా	బియ్యం బస్తా	బియ్యం బస్తా
బియ్యం బస్తా	బియ్యం బస్తా	బియ్యం బస్తా
బియ్యం బస్తా	బియ్యం బస్తా	బియ్యం బస్తా
బియ్యం బస్తా	బియ్యం బస్తా	బియ్యం బస్తా
బియ్యం బస్తా	బియ్యం బస్తా	బియ్యం బస్తా
బియ్యం బస్తా	బియ్యం బస్తా	బియ్యం బస్తా
బియ్యం బస్తా	బియ్యం బస్తా	బియ్యం బస్తా
బియ్యం బస్తా	బియ్యం బస్తా	బియ్యం బస్తా
బియ్యం బస్తా	బియ్యం బస్తా	బియ్యం బస్తా

2) వస్తు ధాన్యములు

కందులు బస్తా	కందులు బస్తా	కందులు బస్తా
కందులు బస్తా	కందులు బస్తా	కందులు బస్తా
కందులు బస్తా	కందులు బస్తా	కందులు బస్తా
కందులు బస్తా	కందులు బస్తా	కందులు బస్తా
కందులు బస్తా	కందులు బస్తా	కందులు బస్తా
కందులు బస్తా	కందులు బస్తా	కందులు బస్తా
కందులు బస్తా	కందులు బస్తా	కందులు బస్తా
కందులు బస్తా	కందులు బస్తా	కందులు బస్తా
కందులు బస్తా	కందులు బస్తా	కందులు బస్తా
కందులు బస్తా	కందులు బస్తా	కందులు బస్తా

3) నూనె వస్తువులు

నూనె బస్తా	నూనె బస్తా	నూనె బస్తా
నూనె బస్తా	నూనె బస్తా	నూనె బస్తా
నూనె బస్తా	నూనె బస్తా	నూనె బస్తా
నూనె బస్తా	నూనె బస్తా	నూనె బస్తా
నూనె బస్తా	నూనె బస్తా	నూనె బస్తా
నూనె బస్తా	నూనె బస్తా	నూనె బస్తా
నూనె బస్తా	నూనె బస్తా	నూనె బస్తా
నూనె బస్తా	నూనె బస్తా	నూనె బస్తా
నూనె బస్తా	నూనె బస్తా	నూనె బస్తా
నూనె బస్తా	నూనె బస్తా	నూనె బస్తా

4) చిల్లర వస్తువులు

చిల్లర బస్తా	చిల్లర బస్తా	చిల్లర బస్తా
చిల్లర బస్తా	చిల్లర బస్తా	చిల్లర బస్తా
చిల్లర బస్తా	చిల్లర బస్తా	చిల్లర బస్తా
చిల్లర బస్తా	చిల్లర బస్తా	చిల్లర బస్తా
చిల్లర బస్తా	చిల్లర బస్తా	చిల్లర బస్తా
చిల్లర బస్తా	చిల్లర బస్తా	చిల్లర బస్తా
చిల్లర బస్తా	చిల్లర బస్తా	చిల్లర బస్తా
చిల్లర బస్తా	చిల్లర బస్తా	చిల్లర బస్తా
చిల్లర బస్తా	చిల్లర బస్తా	చిల్లర బస్తా
చిల్లర బస్తా	చిల్లర బస్తా	చిల్లర బస్తా

5) ఇనుము

ఇనుము బస్తా	ఇనుము బస్తా	ఇనుము బస్తా
ఇనుము బస్తా	ఇనుము బస్తా	ఇనుము బస్తా
ఇనుము బస్తా	ఇనుము బస్తా	ఇనుము బస్తా
ఇనుము బస్తా	ఇనుము బస్తా	ఇనుము బస్తా
ఇనుము బస్తా	ఇనుము బస్తా	ఇనుము బస్తా
ఇనుము బస్తా	ఇనుము బస్తా	ఇనుము బస్తా
ఇనుము బస్తా	ఇనుము బస్తా	ఇనుము బస్తా
ఇనుము బస్తా	ఇనుము బస్తా	ఇనుము బస్తా
ఇనుము బస్తా	ఇనుము బస్తా	ఇనుము బస్తా
ఇనుము బస్తా	ఇనుము బస్తా	ఇనుము బస్తా

6) లోహములు

లోహ బస్తా	లోహ బస్తా	లోహ బస్తా
లోహ బస్తా	లోహ బస్తా	లోహ బస్తా
లోహ బస్తా	లోహ బస్తా	లోహ బస్తా
లోహ బస్తా	లోహ బస్తా	లోహ బస్తా
లోహ బస్తా	లోహ బస్తా	లోహ బస్తా
లోహ బస్తా	లోహ బస్తా	లోహ బస్తా
లోహ బస్తా	లోహ బస్తా	లోహ బస్తా
లోహ బస్తా	లోహ బస్తా	లోహ బస్తా
లోహ బస్తా	లోహ బస్తా	లోహ బస్తా
లోహ బస్తా	లోహ బస్తా	లోహ బస్తా

7) రంగులు ఆలిజరై ను

రంగులు బస్తా	రంగులు బస్తా	రంగులు బస్తా
రంగులు బస్తా	రంగులు బస్తా	రంగులు బస్తా
రంగులు బస్తా	రంగులు బస్తా	రంగులు బస్తా
రంగులు బస్తా	రంగులు బస్తా	రంగులు బస్తా
రంగులు బస్తా	రంగులు బస్తా	రంగులు బస్తా
రంగులు బస్తా	రంగులు బస్తా	రంగులు బస్తా
రంగులు బస్తా	రంగులు బస్తా	రంగులు బస్తా
రంగులు బస్తా	రంగులు బస్తా	రంగులు బస్తా
రంగులు బస్తా	రంగులు బస్తా	రంగులు బస్తా
రంగులు బస్తా	రంగులు బస్తా	రంగులు బస్తా

చందరి తెలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0 8-0 వి.పి. 0-13-0

ఒక డబ్బీతెలము విదవక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటిములు మచ్చలుగానును. ముఖము కాంతిలో, నన్నగా అద్దమువలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వముకలిగి నాజాకు లేరును.

ఈతెలము మంచినూనెన గలిగి మిగడవలె నుండును.

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు, బొంబాయి.

జాబులు

గ్రంథాలయ స్థాపన

చిత్తూరు జిల్లా వదనపల్లె తాలూకా బయ్యప్పగారిలో గ్రామమున 18-4-24 తేదీన శ్రీ రామగ్రంథాలయ మనుషేర స్థాపితమైనది. శ్రీ రామగ్రంథాలయమును స్థాపించినది పి. కె. శివారెడ్డిగారు. యాజమాన్యమున 20 మంది సభికులతో ప్రారంభించి జరుపడినది. ఎన్. మల్లీశ్వరరావు గ్రంథాలయము యొక్క కొన్ని ముఖ్య పుస్తకములను సూక్ష్మ 2 గ్రంథాలు ఉపయోగించిరి. సభికులకు పుస్తకాల బాలూచు లింప బడి రూ. 11 గంటలకు సభ ముగింపు కాబడినది. ఈ కార్యదే నూతన గ్రంథాలయభివృద్ధి చేయుగాక.

వాణిజ్య కేంద్రము
నారణ కార్యదర్శి

తుని తాలూకా జాతీయోపసంఘము

ఈ సంఘము కార్యదర్శి భవనం దిన జమాఖర్చును సుచారువుగా నిర్వహించి యున్నది. ఈ సంవత్సరము 28 తేదీ శనివారము వద్దాక్షిపాతము 2 వ తునికాం గ్రామ ఆఫీసులో సమావేశమైనది. కార్యదర్శి రామారావు తుని, ఇది ప్రాంతీయ వెనుక నూతన తాలూకా సంఘము ఏర్పడినది. ఈ కార్యదర్శి అధికారులు ల. దండం 0-4-10 చందాల నొసగినవారి రెండవ దశనుండి కార్యకర్తలను సాగించవలెనని తాలూకాలోని ఫిర్యాదు కార్యదర్శిని సభ్యులను ప్రశంస ప్రార్థించుచున్నాను.

కే. రంగచార్యులు,
కార్యదర్శి,
(మకాం) తుని 19-4-24.

శ్రీరాజగోపాలవిలాస్ కర్తరుని: యం

విశాఖపట్నం జిల్లాసభ్యుడైన శ్రీ పట్నం తాలూకా గౌరవ ప్రచారకుడగు నన్ను నన్ను; విశాఖ జిల్లా కార్యదర్శి గారు మా ప్రాంతములో ఒక ఖద్దరు నిలబాటును స్థాపించి పని చేయించవలసిన దని నన్ను ప్రోత్సహించి చేయుటచే ఒక సంఘమును స్థాపించి పనిచేయించుచున్నాను. చీరకా చావులు, సాదాతానూ, చొక్కా, డబ్బు, కుక్కలు, మొదలయినవి తయారుచేయించుచున్నాను. సాధ్యమయినంతవరకు కిక్కిరవ భరణిలో 50 అయిన ఖద్దరును కట్టివేయటమే మా సంఘము యొక్క ఉద్దేశముగాన కార్యదర్శి ప్రచారకులు గారి, కర్తరు గారి, వస్త్రములు కావలసియున్నచో నాకు ఉత్తములు (వారి సమాచారములను తెలిసికోవలసిన దని కోరుచున్నాను.

శ్రీమద్రెవెటివాది భవనం రూ. 1000

మొట్టమొదటిగా చాచులు

మొట్టమొదటిగా, కైలాసపట్నం, కర్రపట్నం విశాఖపట్నం జిల్లా

నాగుల వల్లటూరు ప్రహార్యవము

కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఈ శ్రీరామనవమి ప్రారంభించి ఈ గ్రామమున శ్రీ గౌరవ రామస్వామివారికి ప్రహార్యవము రోజు జరిగినది. గౌరవ సేవ దినమున శ్రీ గౌరవి ద్వారా బాలకృష్ణ నర సుకీర్తనము (పంచమవాదన) గానిందిరి. సామంతాలమున తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షుని పని బాధించుచున్న శ్రీరామ సేవపురము రామస్వామిగారు వారి కిచ్చిందియు యితర అభివృద్ధి పోటీను యధికారులను కేంద్రించి, వారి గౌరవి భగవానుని లాభానుభవము గ్రామకాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి గారు తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులను ఖద్దరు మధ్యపాద నిషేధమును గురించి యజమానిని నిందిరి. అత్యాచారము దురదృష్టవశాత్తూ గాంధీ కుటుంబ సభ్యులందరిని బాటికి పంపివేయించు ఉద్దేశము మొదటి నూతనగానిరి. కాంతిసాతాతమున కేంద్రీ భంగమున కలగలేదు. మనుసతి (16-4-24) శ్రీమంత్రి అ. వెం. రామస్వామి రు కార్యకర్తలను పనిన రాటమున నూతన దీయులు గ్రామములవారల కేంద్రీపు గలిగించి ప్రహార్య కలగ జేసిరి.

అ. వెం. రామస్వామి

కార్యదర్శి గ్రామకాంగ్రెసుసంఘము.

విశ్వభారతి

విజ్ఞాపి

విశ్వభారతి ప్రధానాధ్యక్షులగు శ్రీవిభుశేఖర భట్టాచార్యగారు మాండుకొల్వపనియందు - గౌరవపాదీయ కారకమున, శాస్త్రధర్మమునను యున్న నికటంబంధమును నిరూపించుచు దానిపై నాయన విపులముగా వ్యాఖ్యానమునువాసి నాంగ్లమున నమృతవయించ ప్రయత్నించుచున్నారు. గ్రంథము చాలవరకు పూర్తియైనది. ఇతరభావలలో ఎక్కడెక్కడ యేయే ప్రతి లిపులు (Manuscripts) అమృతవయిగ్రంథములు, యున్నచో వాటినిన్నిటిని తెప్పించి సరిచూచి యేయించు సాధనముగాని అర్థభేదముగాని యుండిన వాటిని యెత్తివాసునని మరల యెక్కడగ్రంథములు వారికి పంపుచున్నాము. ఆంధ్రదేశమున గల పండితులవద్దగాని పుస్తకప్రకాశకులవద్దగాని ప్రతిలిపులుగాని (Manuscripts) లేక అమృతగ్రంథములు ని యేలిపిలో యున్న ను వాటిని మాకు పంపవలెనని ప్రోత్సహించి కృతజ్ఞతాపాత్రులయ్యెదము. అవి మాకు చేసిన పదిపది పానుగోజులలోనే తిరిగి యెవరిని వారికి అతిశయగ్రహిణి పంపియుండును.

ఆకురాని చలమ గృహ

అది పాని మునిసిపల్ నూచు

ఇండ్లనిర్మాణము జనవరి 20-1924 సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెల 1 తేదీనండి జారీలో తెచ్చుటకు నాలుగువారలకు ముందు కొందరుకొనిరి. మరియు ఆఫీసు కిక్కిరిస్తోంది. తమారుచేయించి తెచ్చుపేయర్ల తనిఖీని తెచ్చు ప్రకటన చేసిని నోటీసు గుర్తించి జిల్లా గెజటులో 1924 సంవత్సరం మార్చి నెల 28 తేదీన ప్రచురయినది.

1923 సంవత్సరం 5 నంబరు డిస్ట్రిక్టు మునిసిపాలిటీల అట్ట మెమోలు 5 యొక్క 9 కి తరువాతపును యాలను ఆలోచింపక విద్యయందుకు నాగరికతయందుకు వెనుకబడిన నిరుపేద కేటుపేయర్లకు సయితము ఏలాటి మెమో నోటీసు లివ్వబడక ఆనెచ్చుమెంటు హెచ్చుతగ్గులచేసి నమూనా ప్రకారం తమారుచేయించి వుండిన రివిజన్ లిస్టులు 1924 సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెల 28 తేదీ వరకు టినిఖీ మునిసిపల్ ఆఫీసులో ఆఫీసు పని చేయుచున్నాము. మధ్యాహ్నము 1 గంటనుండి 4 1/2 గంటలవరకు వుంచి యుండునని నోటీసులో అగుపరచినది. తెచ్చుపేయర్ల జాగరూకతతో చూచుకొని అవశ్యమగుచో రివిజన్ అర్జీలను ఇచ్చుకొని ఇతే నెల 28 తేదీన మునిసిపల్ ఆఫీసులో రివిజన్ అర్జీల విచారణకు పాజరుండి సబబులు చెప్పకోవచ్చును. తప్పినవారి అర్జీలకు ఫలితముండదని కేటుపేయర్లను హెచ్చరించుచున్నాడను.

20-4-24,

న్యాయవాద.

గుప్తగిరి క్రింద భోజనవ్రత మేల?

ఆంధ్రదేశమున ప్రజాసేవలయించి పతిమానలని పేర్కొని చివరలో శ్రీరామనవమి వారలకు ప్రహార్యవము ప్రకారం యెల్లెలలు దురు. వాడ్యుడిక పడియెను దినులనుండి యభోజన క్రమము వారికి పడినది. రుక్మిణి గౌరవము గుండా జానము వొచ్చుచుండి రివిజను క్రింద వ్యాసము 2 తేదీ రివిజను వెళ్ళింది. ఇంకొకటి మిట్టికట్టులను ఉత్త గారు చూపుటకేయి. ప్రజలను మేళువుచేసి తీరలేదు. వాడితే వాటిచేయిగానిది కేంద్రీ ఆకాశము ప్రభుత్వాధికారులు గాని, కార్యదర్శి వారినిగాని ప్రతిష్ఠాపాతములలో అందు ఆర్థిక మేళువుగా చూపి. నిజభృతలకు దేశ భక్తులను బాధించుట లేక ఉపేక్షించుట ఆచారమునామోనీ నది. ఇందులలో కొన్ని వాటిచేయిగా లేక గాని దాని చావు కష్టి తీరనిది. గౌరవపాదీయ గౌరవ మొదలకు వారిని కొందరు నిర్వహించుట లెదు. కష్టమే (ప్రభుత్వమునా కేంద్రీ) మేళువుచేసి గుప్తగిరి భోజనవ్రతమున మేళువులను కనుగొని త్వరగా నిరూపించుటకొనింక మా ప్రయత్నము ప్రతిష్ఠలలోపము జరుగరా. అట్లు ప్రభుత్వాధికారి ప్రయత్నింపని యెడల ప్రయత్నము బహిష్కరణకు ద్వారా తమ యజమానిని చూడకునని నిర్ణయము. ప్రజాసేవలయించుట దేశసాయకుల నిండుల కేంద్రీ పనించి తమతోడేదేదీమై బాధలను దీర్చుటకై పనిచేయు డనియును హెచ్చరించుచు ప్రార్థించుచున్నాను.

కొడేటి రంగచార్యులు.

తెలుగు, 19-4-24.

గోదావరిమండల మహిళాసభ-ఆలయము

ది 19-4-24 సంవత్సరం తేదీన ఆలయము గ్రామమున-గోదావరి మండల మహిళాసభ జరుపుటకు ఆహ్వానసంఘము సమావేశమైనది. నాటిసభకు దిగుమర్తి వెంటిరత్నమ్మగారు అగ్రాస నాధిపత్యము వహించిరి. దేశాభివృద్ధికి సుబ్బయ్యగారిని ఆహ్వానసంఘమునకు అధ్యక్షురాలనిగ నేకగ్రీవముగ నెన్నుకొనిరి. మహిళాసభకు నెల్లూరు వాస్తవ్యురాలగు పాణకాకనకమ్మగారిని; గుంటూరు వాస్తవ్యురాలగు పున్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారిని; భీమవరం వాస్తవ్యురాలగు మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవిగారిని; మరుగ నధ్యక్షురాలగు కోరుటకు తీర్మానించి వైచారితో ను క్షీరప్రత్యక్షరములను జరుపుటకు కార్యదర్శిగారికి అధికారమివ్వడమైనది. ఆహ్వానసభకు దిగుమర్తి వెంటిరత్నమ్మగారిని కార్యదర్శిగా యెన్నుకొనడమైనది. మండలములోని శ్రీ లెల్లూరు మహాసభకు విచ్చేసి సభకు జయప్రదముగ జరిపింప గోరుచున్నాను. మహిళాసభ ది 4-5-24 సంవత్సరం జరుపుటకు తీర్మానించడమైనది గాన సత్వేదనాహ్వానములను పంపుటకు నవకాశము లేదు. కాబట్టి దేశభక్తిభివృద్ధికి పురుషులతోపాటు శ్రీలక్ష్మీదేవి రాజీమహాంభుక విషయములను తగు శ్రద్ధతో తోడ్పడవలసియున్నది. కానమండలములోని శ్రీలందరు విచ్చేసి సభకు జయప్రదముగ జరిపింప ప్రార్థించును.

దిగుమర్తి వెంటిరత్నమ్మ

గోదావరిమండల మహిళాసభ కార్యదర్శి

ముత్తరాజు సుబ్బారాయనిగి-నెల్లూరు

నెల్లూరు పురపాలకులు, బందరు నోబుల్ కళాశాల చరిత్ర పండితులు నగు శ్రీ ముత్తరాజు సుబ్బారావుగారు నిర్వాణము జెంది ఘోరము 1 1/2 వత్సరమునున్నది. వారు మండలకొలది ప్రవృత్తియందు చుండినను, తమ కుటుంబసభ్యులకు మాత్రము కొద్దిగనుంచుకొని, మిగిలినదంతయు బీదవిద్యార్థుల కష్టములను స్వయముగ గుర్రెట్టి వారి అన్నవస్త్రములకును జీతములకు సాయముచేయుచుండిరి. వారి సాయముపొందని బీదవిద్యార్థి, వారి కాలమున బందరు కళాశాలయందే లేకుండెను. విద్యార్థి బృందమునకేకాక నాటక సంస్థలకు వీరైనన్ని ప్రోత్సాహము, ద్రవ్యసహాయమును కర్త వాటియును. ఇట్టి పుణ్యాత్ములను అతాలమృత్యువు, అకస్మాత్తు గొనబోవుచు ఆంధ్రదేశమునంతయు దుఃఖముద్రము చొచ్చెను. కుటుంబసభ్యులకారమునాడ వీరు ద్రవ్యము చేర్చియుండలేదనియు, కుటుంబసభ్యులకొంత సాయము చేయవలయుననియు విశ్వాసపూరితులగు వారి స్నేహితులను, కిష్కలులను చేరి బందరునందు 'ముత్తరాజు సుబ్బారాయనిగి'ని నెలకొల్పియు, 'ముత్తరాజు సుబ్బారావు మెమోరియల్ కలబు' యను నాటక సంఘమును స్థాపించియు, ఘోరము 1500 రూపాయలూ, నాటక ప్రదర్శనములవలన చేసార్పిరి.

కాని నెల్లూరు పురపాలకులు మాత్రము కీర్తికేషులగు శ్రీ ముత్తరాజు సుబ్బారావుగారు, మండలమునకొన్న సాయమును గుర్తింపకుండట కడుకోచసీనుము. వీరు నెల్లూరు మండలకళాశాల కిద్దార్లు కెంతయో ద్రవ్యసహాయముచేసిరి. 'ఆంధ్ర భాషాభిమాని సమాజము' కీర్తనయందుండి, నెల్లూరునందు నాటకకళాసభాసము నశించుచుండిన కాలమున శ్రీ సుబ్బారావుగారు జ్ఞానోదయసమాజము నొకదానిని స్థాపించి ఆసభ కధ్యక్షులుగానుండి, యెంతయో పాటుపడిరి. ఆసమాజము కొంత కాలమున కంతరించినన, మఱల ఆసమాజములో కొందరు ముఖ్యులకు జేర్చి శ్రీ సుబ్బారావుగారి నెల్లూరుఆంధ్రసభ యను నొకదానిని నెలకొల్పిరి. ఈసభకు వారు ఉపాధ్యక్షులుగ నుండిరి. శ్రీ సుబ్బారావుగారు ఈ-భయొక్క ఉపాధ్యక్షునికై యెంత పాటుపడియుండినదియు నెల్లూరు మండలవాసులకు తెలియనిదిగాదు. నాటక కళాసభాసమునకై యింతపాటుపడిన శ్రీ సుబ్బారావుగారి బుధము, నెల్లూరు మండలవాసులను, వారికిష్కలులను, సమాజసభ్యులు నెల్లూ తీర్చుకొనగలర! ఇకనైన జాగుచేయక మండలవాసులెల్లరును, వారికిష్కలులతో పాటుబడి నాటక ప్రదర్శనల గావించి, అధనము రు 1500 లైనను వారి కుటుంబసభ్యులకై ప్రోత్సహించు కర్తవ్యము. ఈవిషయమై నెల్లూరుఆంధ్రసభవారునాడ, కుటుంబసభ్యులకై ప్రకటించి ప్రభుత్వమున 2, 8 నాటకములు ప్రదర్శించినను, యింతకాలమేమియు తలపెట్టక యుండటం కడుకోచసీనుము వారెంత మొత్తము సంపాదించుకొనినో కూడ తెలియదు. త్వరలో యెల్లరును ఆలోచించెదరుగాక. బందరు పురపాలకులొన్న పాటికార్యమైనను నెల్లూరుమండలవాసు లొనర్చుకుండిన మండల గౌరవమునకే హానికలుగును. శ్రీ సుబ్బారావుగారి కిష్కలుల నాటక ప్రదర్శనములలో ప్రఖ్యాతిగాంచి, బిరుదులు, పతకముల పొందినవారు మండలమున ఆసేతులు గలరు. ఏ సమాజమునక వీరు సంబంధించినను, అందరు నొకటిగజేరి నాటకములు ప్రదర్శించి ధనము పోగుజేసి, వారు కుటుంబమునకు సాయము జేసెదరుగాక యని హెచ్చరించుచున్నాను.

పురవాసి

వృత్తాంతలేఖలు

దక్షిణదేశ దివ్యజ్ఞానసభ

ఈస్టరునమావేశము

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధియొద్దనుండి)

అడయాత, ఏప్రిల్ 21:— దక్షిణదేశ దివ్యజ్ఞానసభ ఈ ఏప్రిల్ 18 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు ఇచ్చట సమావేశమైనది. అధ్యక్షుడు కేశవ (బ్రాహ్మణ రాష్ట్ర)య్యలనుండి సుమారు 250 మంది ప్రతినిధులు సభ కలగరించిరి. మొదట హైకోర్టు ముఖ్యస్వామ్యులైన గుడివాడ బాపయ్య వాదయ్య చంద్రశేఖరయ్య జస్తిను వేపా రామేశ్వరయ్య వంటి వారలు సభాపతి హనుమంతరావు, శ్రీ శంకరనాయకరావు, గుప్తా సాహెబు జి. శివరావు, డాక్టరు అరండేలు, డాక్టరు కజినేని, మెడంబాబిరాజు గార్లు, మెదలగు వారి లక్షకుల సభకు వచ్చినవారిలో ప్రముఖులని చెప్పవచ్చును.

18-వ తేదీ సాయంత్రము డాక్టరు అరండేలుగారు సభాకార్యక్రమమును ప్రారంభించుచు, లోక సేవలో కాలము గడప జలించువారు చేయవలసిన కార్యములను గురించి యొక గంటకు పైగా సమస్యనించిరి.

19-వ తేదీ ఉదయమున సభ మరల ప్రారంభమైనది. నానా రాష్ట్రములలోని భాగవారు దివ్యజ్ఞానసమాజమువారి యాదర్శములను చాటుటకు గాను చేయుచున్న ప్రయత్నములను గురించి సభాకార్యదర్శి నిత్యకర్తలు చదివెరి, అనాడు సాయంత్రము భారతసమాజమువారి సభ యొక్క జరిగినది పలువురు భారతసమాజమువారు హిందూమత ధర్మములను నవీకరణల ననుసరించి కొనసాగించుటకు చేయుచున్న ప్రయత్నములను గురించి సంభిషాసమాజముల నిచ్చిరి, తరువాత మిస్ టేరి ఎం. ఏ. గారు బాలికలు, అంతర్జాతీయ మహోద్యమముల బాధములను గురించి యావస్థనించిరి. అంతటితో ఆ సభ ముగిసినది.

మహాసభ నిన్నటిదిన ముదయమున సమావేశమై దివ్యజ్ఞాన కాలి వరి పాలనమును గురించి యొక అనివార్యముగా విద్యాలయమును నిర్మింపుముగ పోషించుట గాన, సమాజములవారు చేయవలసిన ధర్మములను గురించి యొక విద్యార్థియొకము చేయబడినది, తరువాత మెడంబాబి అల్లిగారు, అద్దేపల్లి సీతారామకృష్ణగారు, ఆర్. శంకరాచార్యగారు సమాజమువారి యాదర్శములను గురించి యావస్థను వివరించిరి. మండ్రి రామయ్యగారి “సర్వమత సమాజము”

అను నువ్యాస మిచ్చిరి. డాక్టరు కజినేనిగారు భారత కళలను గురించి యిచ్చిన యావస్థనువ్యాసతో నాటి సభ ముగించినది. సోమ కుమర సభ సమావేశమైనది. డాక్టరు అరండేలు గారు లోక సేవలకు దెలిసికొనవలసిన ముఖ్యవిషయములను సమావేశ దేశములను ప్రభువంశము జేయుటకు ఎట్టి ప్రయత్నములు చేసిన బాగుగా నుండునో దెలుపుచు నొక యుగ కార్య మిచ్చిరి. అంతటితో సభ ముగిసినది. సభ మరల రాబోవు సంవత్సరపు ఈ సభ సెలవులలో ఇచ్చట జరుగును.

యువకులసభ

దక్షిణదేశపు యువకులసభ నిన్న యిచ్చట సమావేశమైనది. అరండేలుగారి భార్యగారు శ్రీమతి దక్షిణయ్యగారు సభాధ్యక్షులు జరిగింది. భారత సేవ సమస్యను, ప్రపంచమునకు లభించు కుదర్చును కొనసాగించుటకు యువకులు చేయవలసిన సేవను గురించి యావస్థనించిరి. తరువాత కొన్ని తీర్మానములు చేయబడినవి. సభ ముగిసినది సమావేశమైనది. డాక్టరు అరండేలు గారు యువకుల విద్యార్థిధర్మములను గురించి సంభిషాసమాజముల నిచ్చిరి. అంతటితో ఈ సభ ముగిసినది.

కావలి

(స్వకీయవిలేఖరి)

రైలు ప్రయాణికుల యిబ్బందులు

ఏప్రిల్ 19:— ప్రయాణికుల వేదయందుకుటకు తగిన వంతెన కావలసివేసేకొరకు లేదు ఎందుకు వానము గాలి, నిరంతరము చాలా మైలులకు పాటుపడుచున్నాడు. రైలు నిలిచిన కారణములకు బట్టికొట్టుకొనుట ప్రారంభించిన ప్రయాణికులు యుద్ధంలో నిలబడవలెనని వాడు. సాయంత్రము 4 గంటల వరకు యిరుద్దెక్కి యెక్కడయిబ్బంది కలుగ చేయించుచున్నది. ఈ ప్రదేశంలో దినమునకు సుమారు రు 500/ల కంటూ అనుచున్న అధికారము ప్రయాణికుల సౌకర్యమును చూచుట లేదు.

స్కూలు ఫయిసల్

వైఫరీకు కాగితములు వెలువడినందులకు గాన, యిజ్జా విద్యార్థులకు మార్కులు నాలుగోవంతు తగ్గించిన దిన కడంతి గలదు. తప్పచేసినవారిని కనగొనబాక, పసికూనలను కట్టించి గడంగులు కన్న విచారణలకు దుస్థితి చేరువకు. ఇట్టి పొర బాటు యెస్. యెస్. యెస్. సీ. బోర్డువారు చేయవలసిన మానవ్యకము.

హైస్కూలులు

17 తేదీ సాయంత్రము లిక్కిరి సానైటివారి వార్షికోత్సవము జరిగినది. ఎ. బి. యం. స్కూలు, వీనిస్కూలు హెచ్. యల్. యెల్లిగారు సానైటికులు గలది యొక యావస్థనువ్యాసముల నిచ్చిరి. విద్యార్థులకు చాలయ్యుపయోగకరముగ నుండెను.

చిత్రాలు

(ఒక విలేఖరి)

పురపాలక సంఘము

గవర్న మెంటు మాయగూటాకు ఎదురుగాయుండు ముక్లో ఇరువూగాలో నుండు భావిలోనుంచి ముడిలకు ఎదురుగా యుండు మాయగూటాలోనున్న తపాలాఫీసుకు ఎదురుగాయుండు వీధిలో కాపురముండునను నీళ్లుతీసికొని పోవుచున్నారని యాభావిలో నీళ్లు చాలాలోతుకు పోయియున్నది. దీనివై ఆ భావిలోనుండి జనలకు కావలసినంత నీళ్లు సద్దయిచేయుటకు సాధ్యములేదు. బావిలోనుండు బురదను ఎట్టి బావిని కొంత చుట్టుట క్రచ్చి చరలసినది. అత్యాచర్యకము. పురపాలక సంఘమువారు యిందును తక్షణం గమనింతురుగాక.

దొడ్డిపల్లెలో జరిగిన జగ్గివిరుత్తు

ఈవిరుత్తులో యిండ్లు పోగొట్టుకొన్న వార్ల కైక గవర్న మెంటు 8కి 10 రూపాయల తక్కువగా కొత్తచెల్లియవార్లకు సగం 1కి 3 తాటిచెల్లును 800 వాసాలు (వెదుళ్లు) మంజురు ఇండ్లు కొట్టుకొనుటకు గాను వుధిరముగా యిచ్చుట గవర్నమెంటువారు ప్రత్యేక దయచేసియున్నార.

విందులు

మంజిల్లా జడ్జిగారైన మ-రా-శ్రీ ఆర్. నారాయణయ్య గారు తమయొక్క కుమార్తెయివాసమున తమబంధులలో చాలా విభవముగా జరిగెరి.

పురపాలకులలో ముఖ్యులయిన వార్లందరిని తోటదించు బ్రాహ్మణులకు భోజనమువైట్టి. ఇదియుగాక తండ్రి వూరు సభా గృహరావు శేరుగల సంగీతవిద్యార్థుడు గొట్టువాద్యమును సభాకాళి అత్యాచర్యము కలుగునట్లు వాయిచిరి. యీ గొట్టు వాద్యము మన హిందూజీవుల సంగీతయంత్రములలో చాలా పురాతనమయినది. దీనిలో ప్రవేశించెనుట చాలా అరుదు మ-రా-శ్రీ అయ్యవారు వచ్చిన వార్లందరిని గొప్పవారు అని చిన్నవారు అని వ్యత్యాసములే అందరిని బహుప్రీతితో ఆదరించి.

కాలక్షేపము

చిత్రారుజ్జిల్లా జడ్జిగారైన మ-రా-శ్రీ ఆర్. నారాయణయ్యగారు తమయొక్క కుమార్తెయి తమ బంధులలో చేసిన వివాహమునోత్సవములో 21 వ తేదీ సాయంత్రం 4 గంటలకు శ్రీమతి సరస్వతీబాయి అయ్యగారు గాలియుపి చరిత్రము (ఇతి సేనోభ్యాసము) నాటికా రూపము చేసిరి. పురపాలకులలో ముఖ్యమయినవార్లు అందరున్న శ్రీయున్న పురుషులను వచ్చియుండిరి. సాయంత్రం 4 గంటల మొదలు రాత్రి 8కి 30 గంటలవరకు కాలక్షేపము జరిగినది. భవతిఅయ్యగారి కుల చెప్పబడిన సంస్కృత స్లోములు తెలుగు కవ్యములను అంత కవ్యములను చాలా స్పష్టముగా చాగుగానుండునని. సభకు అందరున్న కడవకు భక్తిలోనున్న సంగీత సంతోషములను అనందభరితులై యుండి.

శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ దేవస్థానము

ఆర్యవైశ్యమహాసభ

ఈసభవారు తమ కేవలమునందు శ్రీరామనవమి మహోత్సవమున చాలా శ్రద్ధాభక్తితో జరుపుచున్నార. (కలి దినమును వుదయమున సాయంత్రమున క్రాంతి) క్రమగా సోదోపకార పూజలను వధ్యాహ్నం (బ్రాహ్మణ సమా రాధన జరుపుచున్నార. సంతర్పణకు ఆర్యోభివృద్ధుల మ-రా-శ్రీ సంస్థల మునిశ్రేష్టిగారే భరించుచున్నార.

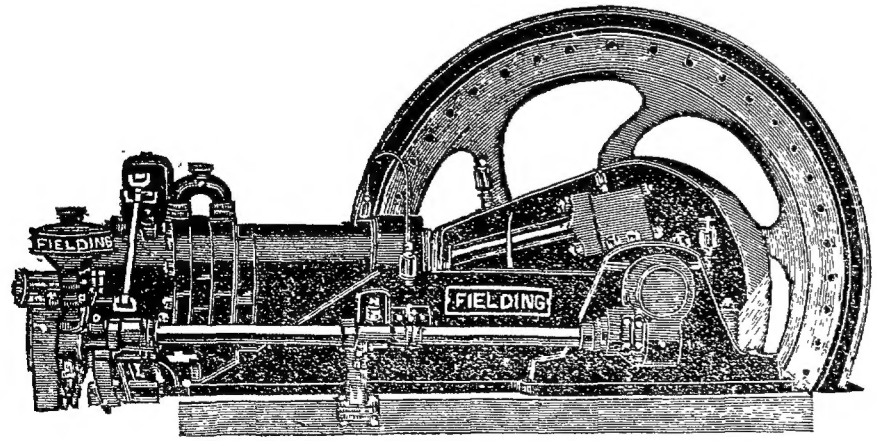
మొట్టిదిం రాత్రి బ్రహ్మశ్రీ అనంతరామభాగవతులు శ్రీ రామదాసుచరితమును హరికథా కాలక్షేపము చేసిరి. కథ మిగియవరకు వచ్చినవారందరను భక్తిలోనున్న సంగీతము లొందు అనందభరితులై యుండెనుపట్టికొని ఆరవకు కన్న దము మహారాష్ట్రము మొదలగుభావలలో జ్ఞానము కలిగి యున్నార.

శ్రీరామాంజనేయ భజనమందిరము

ఇది బోలెడంత యున్నది. సుమారు 12 సంవత్సరములు స్థాపించబడినది. దీనికి మూలపురమున అయ్య శ్రీమంత్ కన్నయ్యగారు గారు భవంతుడు లోపలియిప్పటికిన్ని యామందిరమునందు ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసికొని మందిరము స్థాపించినదియెందులకు ఈ యాజ్ఞానమును భారపోయిచున్నార. యీ యాజ్ఞానోక్తాడా తోడ్పాటుగా చాలామంది సహాయముచేయుచున్నార. ఈ భవమునందు శ్రుతిసంగ్రహములై యీ సంగ్రహము శ్రీరామనవమి పుక్కిరములు చాలా భక్తి శ్రద్ధతో జరుపుచున్నార.

“ఫీల్డింగు” ప్రసిద్ధి కెక్కిన న్యూట్రెపు కోల్డు వేపరైజరు క్విక్ స్టార్టింగు శమిడిశల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

ఈ ఏప్రిల్ తే 1 ది నుంచి ధరలు యింకను తగ్గించబడివి.

సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరైజరు చల్లని స్థితిలో నుండగనే స్టార్టు కాగల ఈ యింజనులను కొనుటవల్ల అనేకలాభములను పొందవచ్చును.

ఈ యింజనులకు క్రూడు ఆయిలు ఖర్చు, సాధారణమైన క్రూడు ఆయిలు యింజనులకు అయ్యే ఖర్చులో సుమారు సగముమాత్రమే ఆవును. అన్నిసైజులు యెప్పుడున్న స్టోకులో నుంచబడును. మీకు కావలసిన సైజులకు ఆలస్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

Telegrams: — Sole Agsnts: D. L. Sastry & Co., Post Box MACHINISTS 12, Thambu Chetty Street, MADRAS. No. 203

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిషాపులో దొరకును

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుచెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 వేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

ఈ అమృతమైన మాత్రలు మొదటిరకం కస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అతిగుణకారలగు కవచములను చేర్చి రాయబడినవి. అత్యంతవలసిన వీరమృతము యిందులో చేరుటలేదు. కశిబిడ్డలు, బాలుకు, బాలికలు, యశ్వనులు, తరణులు, ముసలివారు ప్రతియొక్కరు నీని సాధారణరొగము లన్నిటికిని ఆనుషాభేదముతో వాడతగినది. బిడ్డలకు, బాలికలకు ఇది సులభమిది. వేసకు కలుపుబిడ్డలకు అనుచున్నది 250-300 మాత్రలు గలబుడ్డి 1 కి 0-4-0, 6 బుడ్డులు 1-4-0 లోబుడ్డులు వేయి. ఈ దిగువ నెలవలసిన ఔషధములు అవి ఏ యొక్కానికి గుణమిచ్చునట్లు తెలుపబడినవి అందుకు యేలాటి సంహారములేదు. తప్పక వాడి చూడుడు.

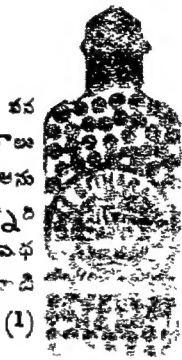
సారస్వతానవం:—రక్తకృద్ధి, బుద్ధివసాది, భావకక్షీని హెచ్చించును, బుడ్డి 1 కి ధర 1-0-0.

బాలసుఖోదయ:—పిన్నపిల్లలకు బలమిచ్చు దివ్యద్రవము. తీపుగానుండును. గణపత్యర్థము 0-12-0.

భావనబీరక రసాయనం:—పిత్తసంబంధమైన వ్యాధులు, వాంతులు, అజీర్తి కలుగునట్లైపోవును. రూ 1-0-0.

వాతగజకేసరిలేహ్యము:—సర్వవాతములకు అత్యంతవలసినది మలబద్ధము మొదలగునవి పెట్టినది బిడ్డలకు రూ 2.

మా ఔషధముల గుణము ఒకసారి కొనినవారికే తెలియును. ఒకసారి మాత్రమే కొనిన పిదప ఎన్నడును మాత్రమే కొనినవారికి మాత్రమే వాడవలయును. పాత్రపు వెంటకూచలపంకితులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు, శ్రీ సీతారామకృష్ణకాల, మైసూరు.

పగుళ్లకు తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0
1 డబ్బీ మొదలు 6 డబ్బీల వరకు పోస్టేజి 0-5-0 మాత్రమే.
అరికాళ్లు, అరిచేతులు, చర్మము కారకవలన, తీతగాలి వలన పగిలి నీగుకాయలయ్యు, జీలపుట్టుటయ్యు సుభవించును. ఈ తైలమును రాచిన పగుళ్లమని జిలసోయి మంచిచర్మము రాగలదు. పగుళ్లనొప్పియు నయమగును. స్వల్పప్రయము. కాలి పగుళ్లకు ఈ తైలము అత్యంతోపయోగకరము.
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి మదరాసు.

కేసరి-రత్న త్రయము.

లో ధ

గర్భాశయ రోగనివారిణి.

శ్రీలక్ష్మ గలుగు ఋతుకూల, బహిష్టి నిలమట, అకాలబహిష్టి, మైల జాస్తి తక్కువ లగుట అస్తి స్రావము, కుసుమ రోగము, సంతాపీకర, రక్తహీనత, మలబద్ధము, నూతికావాతము, కీళ్లనొప్పి, కాళ్లు, చేతులు మంట గర్భవాతము, కడుపులోబిల్లులు, నిక్టాక, మొదలగువ్యాధులను కరుదుర్చును.
పెద్దబుడ్డి రూ 3-0-0 చిన్నది రూ 1-10-0

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము

ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పి, సోమరితనము, మేహక్రమములు, కుఖసంకటములు, నిస్సత్తువ, కడుపులో మంట, నిక్కాక, చర్మ వ్యాధులను నివారింది కేరిమునకుకాంతిని ముఖమునకు లేజన్యు నిచ్చును.
పెద్దబుడ్డి రూ 3-0-0 చిన్నది రూ 1-10-0

అర్క

సర్వ జ్వర నివారిణి

8 ఔ బుడ్డి రూ. 2-8-0
8 ఔ బుడ్డి రూ. 1-8-0
1 ఔ బుడ్డి రూ. 0-8-0

కేసరిగుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,
పోలీసు కమిషనరు రోడ్డు, ఎన్నూరు మదరాసు.
ఈ మందులు అన్ని పాత్రలలో దొరుకును.

ఎంపిక బంగారు

బహుమానము

లాబరీ లెకున్న అద్భుతమునకు మార్గములేదు
మోసము లేదు
ఏదైన రాకపోవుటలేదు
పగటి వెలుగువలె స్పష్టమైనది
ఒక రూపాయను ఖర్చుచేసి 32 ఆక. కనిగనా మూలను కొనుగోలు. బలహీనము, అజీర్ణము, మూత కాఠిన్యము, అంధమైన వ్యాధులన్నియు పటాంశచలైపోవును. బాంబే కేసరిగుటీరం వారు "వానిమొక్క నిజమే బంగారు" అని ప్రకటించి తెలుపుచున్నది.
పూర్తి కాటలాగునకు ప్రాయము.
ఆతంక నిగ్రహ ఔషధశాల,
28 బ్రాడ్వే మదరాసు.

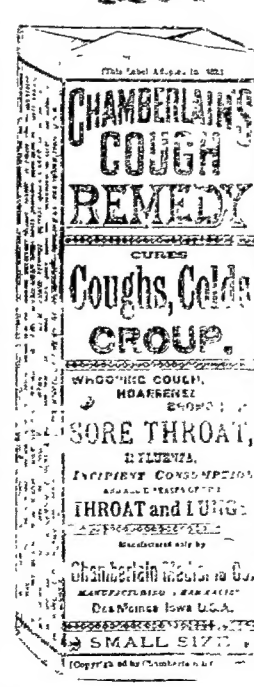
వాయువు నొప్పి పగు మందు

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. పి. 1-5-0

అకస్మాత్తుగా గాలిలో గానీ, తివచవార్తములలో గానీ మారుమల, . జ్వరమువచ్చుట, 2. కీళ్లనొప్పులలో నొప్పి, 3. కీళ్ల బిగియుట, 4. సందులయందు గుబ్బులు, 5. తేమటకలుకు పీలులేసటుల సర్వాంగములు బిగిడియుట మొదలగునవి. ఈ మందును కొన్ని పూటలు త్రాగినతోడనే సంచి యందు పోట్లు నొప్పిలు పోయి కేరిము యధాస్థితికి వచ్చును. బాధగల స్థలముల వేడినీటితో గానీ, ఇటుకపొడుముతో గానీ గాని అమృతాంజనము రాయవలెను.
అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

చామర - తాళములు

మరిగలిగి కత్తులు
అన్ని వీధులలో వేయబడినవి. మొదలగు
మొదలగు వీధుల వ్యాపారులకు ప్రాయము.
వి. పి. కేసరిగుటీరం అండ్ కో లిమిటెడ్
కట్టెన్స్ అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.
80/1 పెద్దబుడ్డి రూ. (గోపాలకృష్ణ)
కేసరిగుటీరం అండ్ కో: "ఇండియన్" పెద్దబుడ్డి

చేంబర్లెన్ గారి

దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వాయువు అను బిడ్డలకు వచ్చు రోగము, గొంతుపుండు గొంతురాపు, రొమ్ముపడి సెము, కుడిదగ్గును, అన్ని రకముల గొంతు వ్యాధులు మొదలగునవి వగలా వంటలై పోవును, అన్నివాగలలో విక్రయించబడుచున్నది. (3)

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ 0-6-0.